(THE WORKERS' WORD)
The Lithuanian Workers' Weekly, Published by the "Darbininkų Žodis" Publishing Association, 184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont., Canada

DARBININKŲ ŽODIS

VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖS

SUBSCRIPTION RATES:
In Canada and Great Britain: One Year $2.00; 6 Months $1.00.
In All Other Countries: One Year $2.50; 6 Months $1.25. Single Cp. 5 c.

Nr. 11 (110) KETVIRTADIENIS, KOVO (MARCH) 12, 1936, TORONTO, ONTARIO METAI V

HITLERIS SUNAIKINO PASKUTINIUS TAIKOS PALAIKUS

"NIEKAS NENORI KARO," SAKO DRG. STALINAS, "TIK KAPITALO SISTEMA"

SOVIETAI GINS LIAUDIES MONGOLIJĄ NUO JAPONIJOS IMPERIALISTŲ

Maskva, Kovo 4.—"Jei Japonija drįstų pulti Mongolijos Žmonių Respubliką, tikslu išplėšti iš jos nepriklausomybę, mes turėsime padėti Mongolijos Žmonių Respublikai," pareiškė draugas Stalinas Suvienytų Valstijų korespondentui, Howardui.

Sovietų valdžia jau perspėjusi Japonijos ambasadorių, kad Sovietų valdžia padės Mongolijai, Stalinas pareiškė.

"Šiandien nėra karo norinčių žmonių," pareiškė darbininkų vadas. "Kapitalizmas savo imperalistinėj fazėj yra tokia sistema, kuri skaito karus legale priemone išrišimui tarptautinių nesusipratimų."

Į Howard paklausimą, ar teisybė, kad Sovietų Sąjunga atsižadėjo nuo pasaulio revoliucijos, Stalinas atsakė: "Mes niekad neturėjome tokių planų."

"Mes marksistai tikime, kad revoliucija bus ir kitose šalyse. Bet ji įvyks tuo laiku, kuomet atrodys tų šalių revoliucionierjams, kad ji galima ir reikalinga tose šalyse.

"Eksportavimas revoliucijos yra nesąmonė. Kiekviena šalis, jei norės, padarys savo revoliucijas, o jei ne, revoliucija negalės įvykti. Pavyzdžiui, mes norėjome revoliucijos ir padarėme, o dabar budavojame naują, beklasę visuomenę. Bet daleisti, kad mes norime padaryti revoliuciją kitose šalyse kišanties į jų reikalus, reiškia kalbėti apie tą, ko nėra ir ko mes niekad neskelbėm."

Kaip Auga "Socializmas" Čekoslavakijoj Prie Socialistų Valdžios

Praha, Kovo 3.—Sulyg paskelbtų žinių, tai socialistinėj Čekoslavakijoj bedarbių šiuo laiku yra jau 700,000.

Sulyg grūdų augintojų susivienyjimo ir Čekislavakijos cukraus fabrikantų raportų, guli sukrauta 67,000 vagonų grūdų ir 498,613 tonų cukraus.

Kasyklų baronų susirinkime išduotas raportas rodo, kad Čekoslavakijos mainų jarduose guli 500,000 tonų anglių, kadangi žmonės neturi pinigų nusipirkti jų, nors šaltį kenčia.

Čekoslavakijos sveikatos ministeris pranešė, kad laike krizio džiovos ligos pakilo 150 nuošimčių, škarletinos liga susirgimai padaugėjo 250 nuošimčių, difterija—750 nuošimčių.

75,000 DEMONSTRAVO SIRIJOJ PATINKANT SUGRĮŽTANČIUS SAVO VADUS

Beirut, Syrija, Kovo 5.—75,000 syrijiečių demonstravo Demascus mieste sutikdami sugrįžtančius naciolistus iš pabėgimo, kurie buvo pabėgę laike Francijos valdžios persekiojimo visų demonstrantų už Syrijos nepriklausomybę nekurį laiką atgal. Sukilimų ir demonsracijų verčiama Francija suminkštino režimą ir žada sugrąžinti nepriklausomybę Syrijai. Sąryšy su tuo suteikia amnestiją visiems sukilėliams.

IŠDEPORTUOS 69 BEDARBIUS IŠ WINNIPEGO MIESTO

Winnipeg, Kovo 3.—Winnipego valdžia perregistravo bedarbius ir surado, kad 69 iš jų nėra Winnipego gyventojai. Už tai juos deportuos iš Winnipego. Kadangi bedarbė auga ir darbininkai-bedarbiai beieškodami darbo netenka "nuosavos" vietos, tai visi su laiku paliks ant deportacijos sąrašo.

500 ŠEIMYNŲ EAST YORKE GRĘSIA IŠMETIMAS IŠ STUBŲ

Toronto, Kovo 3.—East York priemesty yra 500 šeimynų ant išmetimo iš stubų sąrašo, sulyg baldų iškraustytojų viršininkų pareiškimo. Jie sako, kad gali būti daug susikirtimų, jei valdyba nesirūpins tomis šeimynomis.

200 Darbininkių Lanko Universitetą Bedirbdamos Dirbtuvėj

Maskva, Kovo 3. — Belaukiant 8 kovo darbininkių dienos, visų fabrikų ir kolektyvų darbininkės rengiasi apvaikščiojimui. Sąryšy su tuo, išduodami įvairūs raportai iš darbininkių darbų ir atsiekimų.

Karkove, elektromechaniniame fabrike, kur dirba 4,200 darbininkių, kurios sudaro trečią dalį fabrike dirbančių darbininkų, 270 darbininkių užima augštesnių inžinierių vietas. Daugiau ne 2,000 darbininkių studijuoja prie dirbtuvės esančiame universitete, institutuose ir technikos mokyklose.

10,000 JAUNŲ DARBININKIŲ NETEKO DARBO VOKIETIJOJ

Nuremberg, Vokietija, Kovo 2.—Bavarijoj, Vokietijoj, 10,000 jaunų darbininkių neteko darbo del nazių įstatymo, kuriuomi draudžiama vokietėms tarnauti pas žydus nesulaukus 35 metų amžiaus arba senesnėms, kaip 45 metų amžiaus.

Kanados Kapitalistai Kraunasi Pelnus ir Krizio Laiku

Toronto, Kovo 4.—Sam Lawrence, CCF atstovas Ontarijos parlamente, siūlydamas priimti 4 punktų programą, tai yra 1) sutrumpinti valandas iki 5 valandų į dieną ir iki penkių dienų į savaitę, 2) numažinti nuošimčius už skolas, 3) nustatyti mažiausių algų normą, 4) užvesti viešų darbų programą, iškėlė viršun, kiek Kanados kapitalistai gauna dividentų šiais laikais.

"1933 metais," jis sako, "dividentai už įvestintą kapitalą siekė $150,000,000. 1934 metais pasiekė iki $350,000,000 ir 1935 metais daaugo iki $450,000,000."

5,669 BUDINKŲ DARBININKAI STREIKUOJA NEW YORKE

New York, Kovo 3.—Apie 5,669 New Yorko didžiausių budinkų aptarnautojai skaičiuje 71,000 sustreikavo rekalaudami pakelti algas ant dviejų dolerių į savaitę.

Atmetė Policijos Inspektoriaus Liūdymą

Regina, Kovo 6. — Policijos inspektorius Fred Troop liūdyjo prieš karališką komisiją, kuri tirinėjo bedarbių maršavimo įvykius, kad iš sužeistų civilių žaizdų buvo išimtos tokios kulkos, kaip ir RCMP naudoja savo revolveriams, kas prirodė, kad RCMP šaudė į civilius žmones iš revolverių.

Komisija atmetė tą paliūdymą.

Troop sakė, kad jis buvo dežuru General ligoninėj, kada buvo padarytos operacijos sužeistiems žmonėms.

MAINIERIAI REMIA BEDARBIŲ GYNIMĄ

Kamloops, B. C. — Penkios Dešimtys aukso kasėjų Wind Pass mainose, 60 mylių į šaurę nuo Kamloops, suaukavo $41.00 apgynimui Reginos trekerių, nežiūrint to, kad bosai visaip trukdė.

SANKCIJOS PAKERTA ITALIJOS SPARNUS; VALSTYBINA BANKUS

Roma, Kovo 4.—Ministerių kabinetas suvalstybino tris didžiausius bankus, taip pat išdirbo taisykles "suvisuomeninimui" kitų svarbių bankų.

Tas rodo, kaip sunkiai verčiasi Italija akyvaizdoje sankcijų. O jei sankcijos būtų sąžiningai pravestos, tai Italija būtų priversta sulaikyti ethiopų žūdymą.

Švedijos Socialistai Prieš Fašizmą ir už Talmano Paliuosavimą

Maskva, Kovo 3.—Šiandien sukako trys metai, kaip draugas Talmanas įkalintas. Sovietų spauda pašventė daug vietos tų sukaktuvių paminėjimui. Vokiečių kalba einąs laikraštis Sovietų Sąjungoj, Deutsche Zentral Zeitung, visą puslapį pašventė tam. Sovietų Sąjungos unijų organas, Trud, taipgi pašventė puslapį, kur paduoda daugelį laiškų ištraukų, kuriuos gavo nuo žymių žmonių.

"Aš manau, kad Rusijos žmonių pagelba kovoje už Talmano paliuosavimą pirmiausiai, ir už paliuosavimą visų antifašistinių kalinių, yra garantija laisvės pergalei ant juodų fašizmo jėgų," rašo Nikole, Švedijos socialistų laikraščio, "Trava Il," redaktorius.

"Vokietijos, Italijos ir kitų fašistinių šalių darbininkai didvyriškai kovoja, bet jiem reikalinga pagelba iš viso pasaulio darbo klasės.

"Šiame reikale, Rusijos darbininkai gali pasitikėti mumis. Mes kovosime iki galui, kad sudaužyti baisią fašizmo priespaudą. Skaitykite ir mus, sovietiniai draugai, kaip mes skaitome jus," laiškas baigiasi.

UOLA UŽMUŠĖ MAINIERĮ

Blarone, B. C., Kovo 3.—Blarone aukso kasyklose krito akmenio uola iš viršaus ir užmušė mainierį A. L. Taggart.

TAIKOS ARDYTOJAS

Hitleris sveikina savo smogininkus. Pastarom dienom Hitleris užėmė kariuomene Rhino teritoriją, del ko sujudo visa Europa.

Albertos Mainieriai Tuojaus Suvienys Savo Unijas

Tom Ewan ir White Vadovauja Main. Vienyjimuisi

Calgary, Kovo 6. — Kanados Mainų Darbininkų Unijos algų nustatymo konvencija vienbalsiai užgyrė MWUC (WUL) ir UMWA (AFL) vadovybės susitarimą suvienyti į vieną uniją visas mainierių unijas Albertos provincijoj. Neužilgo Albertos Darbo Federacija šauks visų mainierių konferenciją, kad suvienyti visas mainerių unijas.

MWUC (Kanados Mainų Darbininkų Unija) algų nustatymo konfereciją turėjo kovo 2, 3 ir 4. Dalyvavo keturios nepriklausomos unijos. Visi delegatai 100 nuošimčių pasisakė už vieną mainierių uniją.

Konferencijoj kalbėjo draugas Tom Ewen, Darbininkų Vienybės Lygos sekretorius, savo kalboj nurodydamas reikalingumą mainieriams vienytis. Fred White, Albertos Darbo Federacijos prezidentas, nurodė, kad fašizmo pavojus verčia darbininkus vienytis. Jie užgyrė vienybę ir prižadėjo toj linkmėj dirbti.

Ispanija Atsteigs Diplomatinius Ryšius Su SSRS

Madrid, Kovo 2. — Ispanija tuoj atsteigsianti diplomatinius ryšius su Sovietų Sąjunga, pareiškė užsienio reikalų ministeris Augusta Barcia.

Diplomatiniai ryšiai nutruko po to, kai 1933 metais rinkimus laimėjo reakcionieriai.

Azana kabinetas taipgi užgyrė Katalonijos autonomijos statutą ir nuėmė apkaltinimus Katalonijos valdžiai, kuri 1934 metais buvo paskelbus Katalonijos nepriklausomybę.

REIKALAUJA VESTI PREKYBĄ SU SOVIETŲ SĄJUNGA

Ottawa, Kovo 1.—Diskusuojant apie Kanados prekybą su Suvienytom Valstijom, vienas liberalas pareiškė, kad jis norįs, kad Kanados valdžia užvestų darybas su Sovietų Sąjunga, CCF atstovai delnų plojimais šiam atstovui pritarė.

Montrealo Bedarbiai Laimėjo Veltui Šviesą

Montreal, Kovo 8.—Montrealo darbo žmonių suvienytas frontas aplaikė labai didelius laimėjimus del bedarbių. Montrealo miesto majoras, Camillien Houde, buvo priverstas pareikšti 5,000 žmonių susirinkimui Maisoneuve Market salėj, kad nuo gegužės pirmo bedarbiams bus duodama nemokama šviesa ir medikalė priežiūra.

Tas rodo, kaip suvienytas frontas veikia ant kapitalistų. Kitų kolonijų darbininkai turi imti pamoką iš Montrealo.

IŠRADO DIRBTINĄ "ŠIRDĮ" SOVIETŲ MOKSLININKAI

Maskva, Kovo 3. — Sovietų mokslininkas, Kadykov, išrado mažą metalinį aparatėlį, kuris su pagelba elektros motorėlio pompuoja kraują, kaip ir širdis. Ta "širdis" labai būsianti naudinga tyrinėjimui ant gyvulių tam tikrų industrinių noudų.

KORIMĄ PAKEIS NUODYJIMU TAM TIKRAIS GAZAIS

Ottawa, Kovo 5. — Seime svarstomas įstatymo projektas, kuriuomi norima pakeisti korimą nuodyjimu tam tikrais gazais.

Sulyg nekurių kapitalistų išsireiškimų, korimas esąs peržiaurus žudymo būdas.

Sudraskyti žmogų bombomis, ir visai nekaltai, tai nežiauru.

45,000 GERAI GIKLUOTOS ARMIJOS SUPLEŠKĖJO Į RHINO TERITORIJĄ; Į TAI ATSAKYDAMA FRANCIJA SIUNČIA LINKUI VOKIETIJOS RUBEŽIAUS DAR 50,000 KAREIVIŲ PRIE TŲ, KURIE TEN STOVI

Berlinas, Kovo 7. — Hitleris jau paskutinę Europos taikos sutartį sulaužė užimdamas kariuomene Rhino sryti, kuri sulyg Locarno sutarties turėjo būti laikoma demilitarizuota.

Savo seime Hitleris pareiškė, kad užėmimas Rhino sryties "prašalino vyriausią klūtį Vokietijos dalyvavimui Tautų Sąjungoj." Vokietija dabar jau grįžtų į Tautų Sąjungą, jei būtų garantija, kad ateityje geruoju būtų jai atiduota dalis kolonijų, kad būtų įvykdyta kolonine lygybė.

45,000 gerai mechanizuotos Vokietijos armijos supleškėjo į Rhino kraštą 60 mylių į valandą greitumu, kaip pranešimas sako.

FRANCIJA DIDŽIAUSIAME STRIOKE; TRAUKIA 50,000 ARMIJOS

Paryžius, Kovo 9. — Hitleris su pasiuntimu armijos į Rhino kraštą baisiai išgązdino Francija. Francija siunčia į Vokietijos pasienį 50,000 armijos.

Francijos valdžia taipgi kreipiasi į Tautų Lygą, kad ji pasmerktų Hitlerį ir priverstų laikytis Locarno sutarties.

IR VISA EUROPA BAISIAI SUJUDUS HITLERIO ŽYGIAIS

Londonas, Kovo 9.—Susirinkęs Anglijos ministerių kabinetas svarsto, kas daryti. Kaip nekurie ministeriai išsireiškė, tai ant jų tarimo stovi taika ar karas.

Anglija, sulyg valdžios žinių, padėsianti Francijai, jei puls ją Vokietija.

Roma, Kivo 9.—Italija sutinkanti remti Francijos pusę prieš Vokietiją, jei sankcijos prieš Italiją būtų panaikintos ir leista jai laisvai veikti Ethiopijoj.

Visų šalių valdžios renkasi ir diskusuoja Hitlerio žygius.

"Fašizmas reiškia karą," yra pareiškęs John Stratchey, žymus Anglijos komunistas-rašytojas. Šiandien tas jau aišku. Vokietijos fašizmas kuria baisų pasaulinį karą.

Ispanijos Fašistai Siunta Iš Pykčio Del Pralaimėjimo

Madrid, Kovo 6.—Penki užmušti ir 16 sužeistų laike darbininkų susikirtimų su fašistais. Arthur Hermandes, Toledo fašistų vadas, ir kiti du jo pasekėjai užmušti tuose susikirtimuose.

Fašistai užpuolė majoro Teodoro Morales namus, kadangi jis remia suvienytą frontą. Darbininkai gynė.

Madride grupė fašistų atidarė ugnį ant darbininkų iš kulkosvaidžių ir užmušė du.

Kairiųjų kabinetas sako, susirinkęs svarstyti, kas daryti, kad prezidentas Zamora atideliojąs parlamento susirinkimą. Sako ketinąs atsistadidinti ir tokiu būdu dar toliau nukelti parlamento sušaukimą.

Veikiausiai jis duoda progą fašistams mobilizuotis.

PAREMKIME KDAL BAZARĄ

Toronto, Kovo 2.—Kad papildyti Kanados Darbininkų Apsigynimo Lygos iždą, kuris išsisėmė bevedant visokias darbininkų apgynimo kampanijas, Lyga rengia bazarą kovo 13 ir 14 dienomis, 300 Bathurst St. Visi darbininkai kviečiami atsilankyti ir paremti tuomi bazarą ir KDAL.

Brazilijos Liaudies Vadas Dideliame Pavojuje

Rio de Janeiro, Kovo 5.—Brazilijos valdžia keršyja nesenai įvykusio šiaurės Brazilijoj žmonių sukilimo dalyviams. Nužudė Allan Barron, sūnų Harrison George, gerai žinomo Amerikos Komunistų Partijos vado.

Policija taipgi areštavo Luis Carlos Prestes, Brazilijos liaudies mylimiausią vadą, Brazilijos Komunistų Partijos vadą ir Kominterno Pildkomo narį.

Jo gyvybei didelis pavojus. Jei pasaulio darbininkų protestai neišgelbės jo, tai reakcionieriai gali jį ir nužudyti.

Prie to, Brazilijos policija skelbia, kad nužudytasis Barron išdavęs, kur slėpiasi Prestes. Tuomi nori numalšinti liaudį, kad ji nekeršytų už Barron nužudymą.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Strafford, Ont., Kovo 10.—Policija areštavo 24 bedarbius-streikierius už pasipriešinimą ir pikietavimą. Čia bedarbiai streikuoja jau 4 sąvaites.

Londonas, Kovo 10. — Dr. Hermann, vokietys, nuteistas keturiems metams kalėjiman už šnipavimą Vokietijai.

Cadiz, Ispanija, Kovo 10.—Vienuolika užmuštų ir 24 sužeisti asmenys darbininkų susikirtimuose su fašistais. Darbininkai surengė demonstracijas prieš fašistų užpuldinėjimus ant darbininkų. Tuo tarpu fašistai puolė dar daugiau.

Londonas, Kovo 10.—Edenas valdžios vardu pasmerkė Hitlerį už sulaužymą sutarties, bet labai švelniai. Pataikauja Vokietijai.

Paryžius, Kovo 10.—Francija skundžiasi, kad del Anglijos atsinešimo linkui Hitlerio provokacijų Francijos pozija smarkiai susilpninta.

Berlinas, Kovo 10. — Rhino policiją Hitleris paverčia kariuomene.

Asmara, Kovo 10.—Del Hitlerio žygių į Rhine teritoriją Italija buvo sulaikius ethiopų puolimą, bet dabar ir vėl pradėjo. Pastaruoju laiku Italijos armija smarkiai sumušė ethiopus. Sako, kad iš 8 Ethiopijos armijų likę tik trys.

Sarnia, Kovo 9.—Šiame Ontarijos miestelyje mirė du žmonės nuo sužeidimų laike automobilio rato sprogimo. Gumai sprogus, mašina buvo numesta 200 pėdų.

Toronto, Kovo 10. — Dauguma iš 1,900 klokmeikerių streikierių jau grįžo darban. Bosai priversti skaitytis su unija.

DARBININKŲ ŽODIS

(THE WORKERS' WORD)

Kanados lietuvių darbininkų sąvaitraštis. Leidžia "Darbininkų Žodžio" Draugija.

Prenumeratos kaina Kanadoj ir Anglijoj: metams $2.00; 6 mėnesiams $1.00. Visur kitur: metams $2.50; 6 mėnesiams $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite "Darbininkų Žodžio" vardu.

"DARBININKŲ ŽODIS"

184 Spadina Ave., Box 31, Toronto, Ont.

DIDELIS KANADOS DARBININKŲ LAIMĖJIMAS

Mes džiaugėmes Ispanijos darbininkų laimėjimais, kurie suteikė laisvę del 30,000 politkalinių. Yra, žinoma, kuo džiaugtis. Tačiau ir Kanadoje turime nemažą laimėjimą, kuriuo turime džiaugtis. Tai laimėjimas keturiems bedarbių vadams laisvės, kuriems gręsė pavojus patekti kalėjiman iki 20 metų, o ne mažiau 5.

Vakarų Kanados pašalpos kempių darbininkų maršavimas buvo istorinis įvykis. Dar nebuvo girdėta, kad pora tūkstančių darbininkų pasiimtų prekinį traukinį ir vyktų šimtus ir tūkstančius mylių linkui sostinės. Tai labai didelis darbo klasės kovos žygis prieš valdančiąją klasę. Buržuazija tą gerai įvertino ir ėmėsi tinkamų žygių prieš tai. Ji patiko juos Reginoj ir paskandino kraujuose, o kaltę suvertė ant bedarbių. Tik žmonių reikalavimų verčiami pradėjo ieškoti kaltininkų.

Karališkoji komisija neieškojo kaltininkų, kas sukėlė muštynes Reginoj, nes ji žinojo gerai, kad valdžios kaltė. Ji ieškojo būdų pridengimui tos gėdos. Teisėjai mėnesį ar daugiau laiko dirbo Reginoj, rinko visokių ponų pareiškimus, policijos parodymus. Nuvyko net į British Columbiją. Teisingumo ministeris pats prisipažino, kad teisėjas nuvyko tenai ieškoti faktų nuplovimui Kanados Karališkos Raitosios Policijos. Kanados buržuazija dirbo sušilus.

Reikia atminti, kad ji turėjo labai didelį klausimą. Ant kortos buvo Komunistų Partija, Darbininkų Vienybės Lyga ir Pašalpos Kempių Darbininkų Unija. Nuteisus tuos keturius draugus, kurie buvo traukiami už prigulėjimą prie nelegalių organizacijų, kuriomis buvo virš minėtos, buržuazija būtų ne tik tuos draugus įkalinus, bet gavus teisę persekioti tas organizacijas, jos būtų buvę skaitomos nelegalėmis. Tai kur ji taikė. Tas ir išaiškina, kodel ji dėjo tokias dideles pastangas.

Laimėjimas laisvės tiems draugams reiškia ne tik jų paliuosavimą, bet ir atmušimą pasikėsinimo ant organizacijų laisvės.

STALINAS APIE RINKIMUS SOVIETŲ SĄJUNGOJ IR KONSTITUCIJĄ

Suvienytų Valstijų laikraščių korespondentas, Roy Howard, turėjo trijų valandų pasikalbėjimą su draugu Stalinu kovo 1. Tarp kitų dalykų, draugas Stalinas buvo užklaustas Howardo: "Kadangi nauja konstitucija yra rengiama Sovietų Sąjungoj, užtikrinanti naują sistemą, tai iki kokio laipsnio ta konstitucija pakeis padėtį SSRS, kadangi, kaip ir pirmiau, tik viena partija eis į rinkimus?" Draugas Stalinas jam atsakė:

"Mes priimsime mūsų naują konstituciją veikiausiai pabaigoj šių metų. Komisija prirengimui konstitucijos veikia ir tuoj pabaigs. Kaip jau buvo pranešta, sąrašy su nauja konstitucija, rinkimai bus visuotini, lygūs, tiesioginiai ir slapti.

"Jūs klystate manydami, kad tik viena partija pasirodys rinkimuose. Jūs negalite matyti, kaip gali būti rinkiminė kova tokiose sąlygose. Aiškiai matyti, kad rinkiminiai sąrašai bus išstatyti ne tik Komunistų Partijos, bet ir visų viešų nepartinių organizacijų. Ir mes turime šimtus tokių. Mes neturime partijų, stovinčių opozicijoj viena prieš kitą, kaip kad mes neturime kapitalistų klasės ir darbininkų klasės, kapitalistų išnaudojamos, stovinčių viena prieš kitą.

"Mūsų visuomenė susideda išimtinai iš laisvų miestų ir kaimų darbo žmonių—darbininkų, valstiečių ir inteligentijos. Kiekvienas iš tų sluogsnių gali turėti savo specialius reikalus ir išreiškti juos per įvairias egzistuojančias viešas organizacijas. Bet kaip greitai išnyksta klasės, kaip greitai rubežiai tarp klasių išnyksta, kaip greitai tik keli, bet ne pamatiniai, skirtumai tarp įvairių sluogsnių socialistinės visuomenė palieka, taip greit negali būti geros dirvos kurimuisi partijų, kovojančių tarp savęs. Kur nėra kelių klasių, tenai negali būti ir kelių partijų, kadangi partija yra dalis klasės.

"Prie Nacionalio 'Socializmo' taipgi viena partija tėra. Bet nieko gero neišeis iš šios fašistinės vienos partijos sistemos. Pozicija Vokietijoj tokia, kad kapitalizmas tebėra, klasės ir klasių kova tebėra, kuri būtinai išsiveržė į viršų, neapseinant be kovos partijų, atstovaujančių priešingas klases, kaip kad išsiveržė, sakysime, Ispanijoj.

"Italijoj taipgi tiktai viena partija, taip vadinama fašistų partija, bet del tų pačių priežasčių ji netoliau nueis tenai taipgi.

"Kodel mūsų rinkimai bus visuotini? Delto, kad visi piliečiai, išskiriant tuos, kuriems balsavimo teisės atimtos teismų, turės teises balsuoti ir būti išrinktais.

"Kodel mūsų rinkimai duos lygias teises visiems? Delto, kad nei skirtumai nuosavybėje (kurie dar dalinai yra) nei skirtumai rasių ar tautų nesudarys niekam jokių privilegijų nei suvaržymų. Moterys naudosis teisėmis būti išrinktomis, kaip ir vyrai. Mūsų rinkimai išreikš tikrą lygybę.

"Kodel tiesioginiai? Delto, kad tiesioginiai rinkimai vietoje į visus valdiškus organus iki augščiausių organų yra geresnis užtikrinimas plačiausio masių krašto žmonių interesams.

"Jūs manote, kad jokios rinkiminės kovos nebus. Bet aš sakau, kad bus ir aš matau labai gyvą rinkiminę kovą. Ne viena organizacija mūsų šaly veikia blogai. Kartais atsitinka, kad vienos ar kitos vietos valdžios organas nežino, kaip patenkinti vieno ar kito įvairių ir nuolatos augančių dirbančiosios miesto ir kaimo žmonijos reikalavimų. Ar jau pastatėt, ar dar ne, geras mokyklas? Ar nėsate biurokratas? Ar padėjote padaryti mūsų darbą pasekmingu, mūsų gyvenimą kulturingu?

"Tokie bus tardymai, su kuriais milionai balsuotojų kreipsis prie kandidatų, numesdami į šalį netinkamus, išbraukdami juos iš sąrašų, pridėdami geresnius, nominuodami juos del rinkimų. Taip, rinkiminė kova bus gyva ir suksis apie labai įvairius ir aštrius klausimus, vyriausiai praktikinius klausimus, turinčius pirmos rūšies svarbą žmonėms.

"Nauja mūsų rinkiminė sistema bus šporu visoms institucijoms ir organizacijoms ir privers jas pagerinti savo darbą. Visuotini, lygūs, tiesioginiai ir slapti rinkimai Sovietų Sąjungoj bus botagu visuomenės rankose prieš blogai veikiančius valdžios organus. Nauja mūsų sovietinė konstitucija, mano manymu, bus demokratiškiausia konstitucija, kokios tik yra pasaulyje."

Šis draugo Stalino paaiškinimas aiškiai nušviečia, kad proletarinė diktatūra nuolatos švelnėja, kaip tik klasiniai skirtumai mažėja. Pamažu ji virsta plačiausia demokratija. Gi fašistinės diktatūros nuolatos didėja. Proletarinė diktatūra naikina kapitalizmą, kelia darbo klasę, o fašizmas krauna pelnus kapitalistams, o darbo žmones smaugia.

DISKUSUOKIT SUVIENYTO FRONTO KLAUSIMĄ PER "DARBININKŲ ŽODĮ"

Su šiuo numeriu pradėsime talpinti įvairių ištraukų iš Dimitrovo ir kitų žymių žmonių kalbų ar raštų suvienyto fronto klausimu. Visus "Darbininkų Žodžio" skaitytojus raginame studijuoti. Juo greičiau suprasime suvienytą frontą, tuo greičiau prie jo prieisime, tuo bus mums naudingiau.

Paskiau mes kviečiame skaitytojus, įvairių organizacijų darbininkus ir veikėjus taipgi rašyti į "Darbininkų Žodį" suvienyto fronto klausimu. Nebūtinai, kad tik už suvienytą frontą. Galima rašyti ir prieš, tik reikia nurodyti kodel. Kadangi "D. Ž." vienintėlis lietuviškas laikraštis Kanadoj, tai šiuo klausimu atidarome jo špaltas visiems. Kitų tautų spauda tokias diskusijas jau veda senai.

Kitas svarbus klausimas, tai Kanados Lietuvių Kongresas. Tuo klausimu irgi reikia visoms organizacijoms pasisakyti už ar prieš. Kviečiame rašyti į "Darbininkų Žodį" ir tuo klausimu, nesvarbu ar užgiriant ar atmetant.

Vienintėlė sąlyga visiems, tai kad raštai nebūtų ilgi. Jei bent keli parašytų ilgus straipsnius, tai betalpinant juos susilauktume rudenio ir išvados negalėtume padaryti. Geriau daugiau nuomonių, negu kad viena ilga.

Graži Parama Lietuvos Politkaliniams

Toronto, Ont.—Vasario 29 d. lietuvių darbininkių pastangomis buvo surengta šeimyniška vakarienė su šokiais, kurios pelnas buvo skiriamas Lietuvos politkaliniams.

Minėtoj vakarienėj dalyvavo virš šimto žmonių ir nors išlaidų buvo nemažai susidarę, bet gryno pelno liko $33.70. Tai graži suma pinigų.

Šiai vakarienei surengti daugiausiai aukavo ir geriausiai pasidarbavo, tai drg. M. Šimonienė; drg. Kaptainienė ne tik aukavo, bet ir darbu nemažai prisidėjo; dd. Masienė ir Turkuvienė (westoniškės), kurios nors minėtoj vakarienėj nedalyvavo, taip-gi neužmiršo atsiųsti aukų: dd. Daujotai aukavo ir su karu daug pasidarbavo. Drg. Kevėžienė visą vakarą dirbo virtuvėje. Abelnai, visa eilė draugų-ių prisidėjo darbu ir aukomis. Aukavo sekanti draugai-ės: Šimonis, Laurynaičiai, Vaičiuliai, Bartkevičius, Endrėliai, Byras, Mikalajūnas, Linartienė, Valaitienė, Skurdelienė, Bimbienė ir Dobrovolskienė.

Todel, komiteto vardu, tariu visiems aukotojams ir prisidėjusiems surengti šią vakarienę, taip-gi atsilankusiems svečiams nuoširdų ačių. Labai atsiprašau, kam buvo negerai, nes dideliam žmonių skaičiui esant, o kadangi vietos buvo labai mažai, tai nebuvo galima visus dalyvius tinkamai priimti. Taipgi atsiprašau gal kurių bus pamiršta pavardė, nes sunku prisiminti.

Už Komitetą
E. Dobrovolskienė

Suvienytas Frontas

Suvienytas Darbininkų Klasės Frontas

Milionai darbo žmonių kapitalistiniuose kraštuose stato klausimą: kaip galima sulaikyti fašizmą nuo įsigalėjimo ir kaip galima nuversti fašizmą, kur jis įsigalėjęs? Į tai Komunistų Internacionalas atsako: **Pirmutinis dalykas, kuris turi būti atliktas, dalykas, su kuriuo reikia pradėti, tai sudarymas suvienyto fronto, sudarymas vienybės veikime darbininkų visuose frontuose, sudarymas darbininkų bendro veikimo kiekvienoj dirbtuvėj, kiekviename distrikte, kiekvienoj apylinkėj, kiekvienoj šaly, po visą pasaulį. Vieningas prletariato veikimas nacionalėj ir tarptautinėj plotmėj yra galingas ginklas, kuris darbo klasę gali padaryti užtektinai stipria ne tik apsiginti, bet ir pasekmingai atakuoti fašizmą, klasės priešą.**

Fašizmo laimėjimą Vokietijoj pasekė, kaip mes žinome, naujos fašistinės skerdynės, Bet tas laimėjimas, ir beprotiška fašistinė diktatūra, iš kitos pusės, iššaukė priešingą judėjimą už suvienyjimą proletariato prieš fašizmą po visą pasaulį. Sudeginimas Reichstago, kuris tarnavo kaip signalu plačiai fašizmo atakai ant darbininkų klasės, užgriebimas ir apiplėšimas amatų unijų ir darbininkų organizacijų, dėjavimai priešfašistinių kovotojų, prasiveržianti pro grotas fašistinių barakų ir koncentracijų kempių, aiškiai parodo masėms, kokios pasekmės reakcionierių ir trukdytojų rolės, kurią sulošė Vokietijos socialdemokratijos vadai, kurie atmetė pasiūlymus, duotus komunistų del sudarymo vienybės kovoje prieš fašizmo įsigalėjimą. Tas įtikina mases, kad reikia suvienyti visas darbininkų klasės jėgas nuvertimui fašizmo.

Hitlerio laimėjimas taipgi suteikė galutiną paakstinimą sudarymui darbininkų klasės suvienyto fronto Francijoj. Hitlerio įsigalėjimas netik sukėlė darbininkuose baimę tokio likimo, kokio sulaukė Vokietjos darbininkai, netik sukėlė juose pasibiaurėjimą Vokietijos darbininkų skerdikais, bet taipgi sustiprino juose pasiryžimą jokiu būdu nedaleisti tam atsitikti savose šalyse, kas atsitiko darbininkų klasei Vokietijoj.

Galingas šauksmas už suvienytą frontą visuose kapitalistiniuose kraštuose parodo, kad pralaimėjimo pamoka nebuvo veltui. Darbininkų klasė pradeda veikti kitaip. Kom. Part. iniciatyva organizavime suvienyto fronto ir negirdėtas pasiryžimas komunistų ir revoliucinių darbininkų kovoje prieš fašizmą, nepaprastai pakėlė Komunistų Internacionalo vardą. Tuo pačiu laiku, Antrame Internacionale, vystosi aštrus krizis, kuris pasireiškė labai aiškiai ir nepaprastai atsižymėjo nuo subankrutavimo socialdemokratijos Vokietijoj.

Visose socialdemokratų partijose eina persiskyrimas. Viduje susidaro dvi principinės srovės: kartu su esančia reakcionierių srove, kuri megina palaikyti bloką tarp socialdemokratų ir buržuazijos, ir kuri griežtai atmeta suvienytą frontą su komunistais, **prasidėda formuotis revoliucinių elementų srovė, kuri pradeda abejoti ar teisinga bendradarbiauti su buržuazija, kuri pritaria suvienytam frontui su komunistais, ir kuri krypsta į revoliucinių kovų liniją.—Dimitrovas (Suvienytas Frontas Prieš Fašizmą ir Karą).**

PADĖKIM LIETUVOS LIAUDŽIAI APSIGINTI NUO FAŠISTŲ UŽPUOLIMO

Lietuvos darbo valstiečiai, nebepakęsdami fašistų politinės priespaudos ir ekonominio krizio naštos, masiniai pradėjo priešintis fašistų valdžiai reikalaudami sumažinti žemės mokesčius, sustabdyti ūkių licitavimą už negalėjimą užsimokėti žemės mokesčių, sulaikyti valdininkų sauvaliavimą ir valstybės turto vogimą.

Į tuos reikalavimus, protestų bangas pavidale ūkininkų streikų, fašistų valdžia atsakė iš šautuvų švino kulkomis, nužudydami kelius valstiečius. Ir dabar po visus Lietuvos kampus daromos ūkininkų ablavos, Fašistų kariuomenės teismas nuolatos veikdamas teisia kaimiesčius ant ilgų m. sunk. darbų kalėjiman. Kaip matote, kas sąvaitę tilpsta žinios "D. Žodyje" apie nuteistus Lietuvos ūkininkus.

Nepasitenkina Lietuvos fašistų valdžia kaimiečių žudymu, grūdimu kalėjiman ir žiauria reakcija, dar Smetona su savo švogeriu Tubeliu išleido draugijų varžymui įstatymą, susidedantį net iš 69 paragrafų, kuriuo taip visapusiai yra suvaržomos draugijos, kad nei jokiu būdu nėra galimybės išsisukti neprasižengus prieš fašistinį įstatymą.

Vasario 6 dieną Smetona su Tubeliu paskelbė tą biaurų draugijų varžymo įstatymą ir tuojaus to įstatymo 48 paragrafu vadovaujantis tapo visai uždarytos: Valstiečių Liaudininkų Sąjunga, Socialdemokratų Partija, Jaunimo Sąjunga, Kirkščionių Demokratų Partija ir Ūkininkų Vienybė. O vasario 8 d. uždarė socialdemokratinio jaunimo draugiją "Žiežirba."

Štai čia paduodu kelius paragrafus iš "Draugijų įstatymo," kaip suvaržomas draugijinis veikimas.

Parg. 30: "Draugijos protokolai, apyskaitos, knygos, sąmatos, taip pat jų nuorašai bei ištraukos turi būti pristatomi draugijų registrui ir apskrities viršininkui kiekvienu jų pareikalavimu."

Parg. 36: "Einą mokslus mokyklose moksleiviai, išskyrus aukštųjų mokyklų moksleivius, negali būti draugijų nariai."

Reiškia moksleiviams visai uždrausta priklausyti draugijoj. Kituose paragrafuose pažymi, kad draugijos nariai gali būti nejaunesni 21 metų, jaunimas negali priklausyti draugijoj. Apskričių viršininkams suteikta teisė uždaryti arba sulaikyti draugijos veikimą. O jau jeigu nauja organizacija nori steigtis, tai, brolyti, prapuolęs. Čia jau reikia gauti leidimą ant leidimų ir visokių ištikimybės įrodymų.

Štai 48 paragrafas, sulyg kurio uždarytos visos draugijos: "Vidaus Reikalų Ministeris, valstybės ar tautos saugumo arba kitų valstybės ar tautos reikalų sumetimais, gali sustabdyti draugijos ar jos padalinio veikimą ligi pusės metų arba ir uždaryti draugiją ar jos padalinį."

Matomai Smetonai nuo savo tautos žmonių pasidarė nesaugu, užtai taip žiauriai pamynė žmonių laisvę po savo fašistinėmis kojomis. Dabar Lietuvoj veikia tik fašistinės organizacijos, o opozicinės visos draugijos padarytos nelegalėmis.

Mes Kanados lietuviai turim padėti savo broliams nusikratyti fašistų jungą. Kad geriau galėtumem prisidėti prie fašistų valdžios nuvertimo, tai mes turim patys čia Kanadoj geriau pastatyti suvienytu frontu priešfašistinį veikimą. Vienas iš geriausių sumanymų, tai šią vasarą sušaukti visos Kanados lietuvių draugijų atstovų suvažiavimą, kuriame būtų išrinktas Kanados Lietuvių Nacionalis Komitetas, kuris vadovautų visus Kanados lietuvius kovoje prieš fašizmą.

Mes turim kelti savo draugijose balsą ir siųsti protestus Lietuvos fašistų valdžiai, reikalaudami visų draugijų legalizavimo, spaudos ir žodžio laisvės. Mes turim šaukti Lietuvos liaudį sudaryti suvienytą frontą ir bendrai kovoti prieš fašizmą.

K. D.

Ar Ispanija Bus Antra Sovietine Respublika?

Vėl Socialistams Priseina Suvaidint Sprendžiamą Rolę; Ispanijos Komunistų Partija už Revoliuciją ir Pilną Laimėjimą

Kur link eina Ispanija? Kur ją ves laimėjęs Liaudies Frontas? Ką darys Ispanijos Socialistų Partija, kuri faktinai kontroliuoja Liaudies Frontą su savo 90 atstovų? Kaip ilgai liaudies fronte sugyvens kairiosios buržuazinės partijos su socialistais, komunistais ir sindikalistais?

Tai klausimas, kuriuos dabar svarsto visas pasaulis—svarsto juos klasiniai sąmoningi darbininkai ir nekantriai laukia atsakymo; svarsto juos buržuazija ir dreba iš baimės.

Ispanijos Socialistų Partijai prisieina suvaidinti istorinę rolę. Jeigu jinai pasuks komunistų keliu, tai Ispanijos proletariato pilnas laimėjimas bus užtikrintas. Bet jeigu jinai pasirinks seną socialdemokratijos reformistinį kelią, Ispanijos darbo žmonių laukia tokia pat baisi nelaimė, kokios panašioj situacijoj susilaukė Vokietijos ir Austrijos darbo žmonės. Štai kame širdis visos situacijos Ispanijoj. Socialistai, komunistai ir sindikalistai, eidami bendru marksistiniu-leninistiniu keliu, nušluotų buržuazijos viešpatavimą ir įsteigtų Sovietų valdžią Ispanijoj. Dabar tos trys grupės turi savo eilėse tris milionus klasiniai sąmoningų organizuotų darbininkų. Liaudies Fronto laimėjimas tas eiles dar keleriopai padidins.

Kodel socialistams tenka sprendžiamoji rolė šioje situacijoje? Todel, kad jų partija yra stambiausia darbininkų partija Ispanijoje. Ji turi daug stipresnę organizaciją už Komunistų Partiją. Komunistų Partija naujam parlamente turės tik 14 atstovų, o Socialistų Partija apie 90. Ispanijos darbininkų dauguma tebėra Socialistų Partijos vadovybėje.

Ar Ispanijos socialistai pasimokino iš praeities? Praeityje jie padarė tokią baisią klaidą, kuri neapsakomai daug kainavo Ispanijos proletariatui. Po nuvertimo monarchijos Socialistų Partija sudarė koaliciją su buržuazinėmis partijomis ir neleido darbininkams eiti pirmyn. Šita koalicija, įsteigta išgelbėjimui kapitalizmo nuo proletarinės revoliucijos, praskynė kelią baisiai klerikalinei-fašistinei reakcijai. Prieš tą reakciją 19 34 m. darbininkai bandė sukilti, bet jie buvo kraujuose paskandinti ir apie 30,000 geriausių kovotojų atsidūrė kalėjimų urvuose. Tiktai dabar Liaudies Frontas juos paliuosavo.

Reikia vilties, kad socialistai tos klaidos nepadarys. Tai yra troškimas visų klasiniai sąmoningų darbininkų. Liaudies Frontas turi būti vartojamas prirengimui Ispanijos darbininkų klasės proletarinei revoliucijai ir įsteigimui Sovietinės darbininkų-valstiečių valdžios. Šitokią istorinę rolę Liaudies Frontui nustatė Komunistų Internacionalo Septintas Kongresas.

Tačiau reikia atsiminti, kad pačių socialistų eilėse yra didelių skirtumų. Kaip visur, taip Ispanijoj, dešinieji socialistai griežtai nusistatę prieš revoliucinį kapitalizmo nuvertimą ir prieš proletarinę diktatūrą. Jie įeina į Liaudies Frontą, bet tik tol, kol tas frontas neina toliau, kaip mažos reformos ir pasipriešinimas fašizmo ėjimui prie užgrobimo galios. Laimė tik tame, kad, kiek mums žinoma, Ispanijos Socialistų Partijoj dauguma palaiko kairįjį nusitatymą. Vadu tos daugumos yra Caballero, kuris buvo vienas iš vadų darbininkų sukilimo 1934 metais ir iki nesenai įvykusio teismo sėdėjo kalėjime. Pasak "Socialist Call," draugas Caballero pareiškęs: **"Bet socialistai nenueis miegot su savo laimėjimais. Jie tęs marksistinį tikslą įsteigti Socialistinę Respubliką Ispanijoje, su respublikoniškų talkininkų pagelba, arba be jų pagelbos".** Jeigu tik šis Caballero pareiškimas nepasiliktų gražiai skambančia fraze, o taptų kūnų ir krauju socialistų kasdieninės politikos.

Ispanijos Socialistų Partijos organo "El Socialista" amerikinis korespondentas Antonio Reina rašo Amerikos "Socialist Call" (Vas. 29. d.): **"Kaip aš suprantu dabartinę situaciją, tai Azana vaidina rolę Kerenskio, o Cabalero vaidina rolę Lenino. Nėra abejonės, kad labai trumpoje ateityje Ispanija bus antra Socialistinė Respublika pasaulyje."** Pirmoji Socialistinė Respublika yra Sovietų Sąjunga.

Taip pat Herbert Zam tam pačiam "Socialist Call" sako: "Ispanijos darbininkai turi progą padaryti Ispaniją antra darbininkų respublika pasaulyje. Jie neturi praleisti šios progos." Kaip jau sakėme, sprendžiamuoju faktorium dabartinėje situacijoj yra Ispanijos Socialistų Partijos pozicija. Prieš ją stovi du keliai: proletarinės revoliucijos kelias, kurį siulo Ispanijos Komunistų Partija ir Komunistų Internacionalas, arba reformizmo kelias, kuris veda prie pralaimėjimo ir nelaimės, prie sugrąžinimo klerikalinės-fašistinės reakcijos ant sosto.

("Laisvė")

Kaip Draugai Amerikiečiai Įvertina "Darbininkų Žodį"

Brangūs Draugai:—

Šiuomi prisiunčiu $2.50 už atnaujinimą "D. Ž." prenumeratos. Aš taip pat skaitau "Laisvę," tai buvau manęs, kad vieno laikraščio užtenka. Bet kaip aplaikiau padidintą, gražiai apdirbtą, turtingą gražiais raštais, lengvais pasiskaitymais, nurodančiais darbininkams teisingą kelią, tai neatsilaikiau prieš "pagundą."—Noriu ir ant toliaus būti "D. Ž." skaitytoju.

Malonu, kad mūsų spauda tolydžio progresuoja apveikdama savo priešų pastangas visokiais būdais pastoti jai kelią.

"D. Ž." kaip tik ir yra tuomi kelrodžiu, rodančiu išeitį prislėgtai ne tik Kanados, bet ir Suvienytų Valstijų darbininkų klasei.

B. Tuski

Scranton, Pa., USA

Klaidos Pataisymas

Pereitam Nr., valgių skyriuj, įvyko klaida. Parašyta 1 sv. sūdytų lašinių, o turėjo būti parašyta ketvirta dalis svaro.

Kas Dedasi LIETUVOJ

Ūkininkų Neramumų Veiveriuose Byloj Kaltinamaisiais Patraukti 34 Asmenys

"Lietuvos Žinios" rašo: "Kariuomenės teismo prokuratūra jau surašė kaltinamąjį aktą ir bylą padavė teismui dėl Veiveriuose ūkininkų susirėmimo su policija, agitaciją, nelegalių atsišaukimų platinimą ir t. t.

"Veiveriečių bylos aplinkybės bendrais bruožais tokios: Suvalkijoj prasidėjus ūkininkų bruzdėjimui ir veiveriečiai pradėjo nerimauti.

"Rugp. 27 d. Veiveriuose įvyko garsusis minios su policija susirėmimas, kurio metu buvo nukautas vietos tautininkas stambus ūkininkas Juozas Gustaitis ir jaunalietuvių vadas Stasys Veiverys. Susirėmimas buvęs toks: apie 12 vyrų susirinkę prie malūno ir susėdę ant barjero. Jie neleidę rinkoje prekiauti žemės ūkio produktais. Veiverių nuov. virš. Radzevičius davęs 3 minutes laiko susirinkusiems vyrams išsiskirstyti, bet susirinkusieji nesiskirstę. Tada tą šaukusį buvę įsakyta suimti. Policininkai Lažauskas ir Baltrušaitis įsakymą vykdė. Nuo to ir prasidėjo. To susirėmimo metu ir žuvo Gustaitis su Veiveriu. Be nukautųjų iš minios dar buvo sužeisti: J. Pečiokas, V. Mačys, K. Gustaitis, J. Bartnikas, J. Grinevičius ir J. Karčiauskas.

"Nuo lazdų arba akmenų smūgių nukentėjo ir policininkai.

"Šioje byloje kaltinamaisiais patraukti: P. Sal[illegible]uskas, A. Rutkauskas, K. Varkala, A. Stravinskas, V. Bajoras, A. Urnavičius, B. Juodžbalis, V. Bašinskas, K. Juodis, M. Jočytė, P. Juodžbalis, P. Balčiūnas, K. Tamošiūnas, P. Grinkevičius, M. Siaurusevičius, P. Petrušauskas, A. Žilinskas, A. Pyragas, P. Burkys, A. Marazas, J. Jotautas, J. Skučas, K. Kalašinskas, J. Bartnikas, J. Jankauskas, A. Veiverys, J. Bartnikas, V. Mačys, J. Grinevičius, J. Karčiauskas, K. Gustaitis, A. Gustaitis ir J. Pečiokas.

"Jie kaltinami pagal B. St. 51, 122, 123, 129 str. ir Yp. Valst. Aps. Įst. 14 § 8 p. Bylos sprendimo laikas dar nepaskirtas. Prokaratūra šaukia apie 60 liudytojų."

Šie Kriokialaukio ūkininkai traukiami fašistinin teisman: 1) S. Kovaliauskas, 2) M. Kovaliauskas, 3) S. Brusokas, 4) A. Staniulis, 5) V. Tumosas, 6) Vl. Kuncas, 7) J. Bukleris, 8) Pr. Pečkys, 9) Alb. Buzas, 10) Z. Žirlys, 11) S. Petruškevičius, 12) J. Tamašauskas, 13) V. Vitukynas, 14) V. Jokubynas, 15) J. Lenkevičius, 16) J. Buzas, 17) P. Petruškevičius, 18) J. Zinkevičius, 19) St. Zubras, 20) V. Janavičius ir 21) J. Dapkevičius. Jie kaltinami pagal B. St. 51, 123 str. ir Yp. Valst. Aps. Įst. 14 § 8 p.

Vargas Dėl Kiaulių Statymo

Žem. Naumiestis. "Lietuvos Žinios" rašo: "Jau du trečiadieniai, kai prie vietos bekonų supirkimo punkto stovi kone kilometrinės eilės ūkininkų su kiaulėmis.

"Iš 28 į 29 sausio esant šaltam orui ir visą naktį pustant, jau iš pat vakaro daugelis buvo prie punkto. Šala patys ir gyvulius bereikalingai vargina.

Kai Kam ir Šalčiai Nebaisūs

Semeliškės, Trakų ap. Šio miestelio gyventojas Makšas Zaslanskas kiekvieną žiemą kad ir dideliems šalčiams esant maudosi upėj. Šitai daro beveik kiekvieną dieną.

Šiaip vaikščioja lengvai apsirengęs.

Pavojus Žiemkenčiams ir Dobilams

"Lietuvos Žinios" rašo: "Ši žiema gali turėti labai neigiamų pasėkų būsimam žemės ūkio derliui, nes dėl nuolatinių atlydžių ir pašalų jau dabar pradedami iškiluoti drėgnesnių vietų žiemkenčiai ir dobilai.

"Net senesni žmonės nepameną tokios nepastovios žiemos, kaip ši."

Nubaudė už Išaikvojimą

Kariuomenės teismas viešame posėdyje sprendė Igno Apyrubio bylą, kaltinamo išaikvojimu, ir dokumentų suklastojimu. Kariuomenės teismas Apyrubį pripažino kaltu ir nubaudė 4 met. sunk. darbų kalėjimo, be to, nutarė iš jo atimti laipsnį ir išmesti iš kariuomenės.

Uždrausta Įvežti Dvi Naciškos Filmos

Kino filmų cenzūra šių metų sausio 15 d. uždraudė įvežti iš užsienio į Lietuvą filmą, vaizduojančią Vokietijos pajūrio žemių dalį—"Per Maršenlandą į Frizenštrandą," o vasario 8 d. uždaudė įvežti filmą "Senasis ir jaunasis karalius" (iš Prūsų karaliaus Fridricho Wilhelmo gyvenimo).

Organizuota Vagių Gauja

1934 m. Panevėžio apskrityje nekurį laiką siautė vagių gauja. Vagys vogdavo iš krautuvių visokias prekes: odas, drabužiams medžiagą ir kitą. Kadangi tarpe vagių buvo prekybininkų ir amatininkų, tai jie iš vogtų odų siūdavo batus, iš medžiagų rūbus, o paskui parduodavo į krautuves.

Kiek vėliau policija vagius sugavo. Vasario 4 dieną Panevėžio apygardos teismas peržiūrėjęs vagių bylą nubaudė: Ječių Antaną 8 met. sunk. darbų kalėjimo, Okuličių Juozą—6 met. sunk. darbų kalėjimo, Gegžną Kazį ir Okuličių Benediktą—po 1½ met. s. d. kalėjimo, Želvį Antaną—3 met. s. d. kalėjimo, Vaškevičių L., Gamburgą L., Fišmaną S., Šermaną J., Čirliną M. ir Ječių K. po 6 mėn. paprasto kalėjimo.

Lenkija Neduoda Leidimo Perskristi Dancigo Karidorių

Lietuvos Aero Kliubas nusipirko vieną lėktuvą Paryžiuje ir norėjo juo parskristi į Kauną. Perskridimui svetimos teritorijos reikalinga gauti leidimas. Bet Lenkijos valdžia atsisakė duoti leidimą perskristi Dancigo karidorių ir nusileisti Dancige.

Dr. Zubovas Pas Moscką

"Lietuvos Žinios" rašo: "Užsienių spauda rašo, kad dr.Zubovą priėmė lenkijos prezidentas Mosickis. Ta spauda rašo, kad tas vizitas turįs politinį pobūdį."

Tas politinio pobūdžio pasitarimas ar tik nebus tik susiartinimas dviejų fašistinių valdžių. Senai kalba, kad Smetonos širdis linksta prie Lenkijos.

Žydų Karas

Prieš kurį laiką Anykščių žydai susirinkę į sinagogą del kandidatų į rabinus pradėjo smarkiai ginčytis, bartis ir paskui muštis ir smagiai vieni kitus prisimušė. Daugiausia nukentėję kreipėsi į teismą, o teismas keturius kovotojus nubaudė po 1 mėn kalėjimo.

Rastas Negyvas Studentas

Kaunas.—Vasario 11 d. savo bute iš ryto rastas negyvas studentas Serapinas Kunigėnas. Sprendžiama, kad jis bus nugaravęs akmeninės anglies dujomis.

S. Kunigėnas yra kilęs iš Utenos aps. Maletų valsč. Lelių km., smulkaus valstiečio sūnus.

Lietuvos Studentai Mokinasi Rusų Kalbos

Lietuvos universitete nėra dėstoma rusų kalba. Tai studentai privačiai mokinasi rusų kalbą, kad galėtų naudotis rusų knygomis. Medikai studentai, kurie mokinasi iš vokiškų knygų ir turi vokiečių kalbos privalomus ekzaminus, pageidauja, kad būtų laikomi rusų kalbos ekzaminai. Nes rusų knygos yra perpusę pigesnės už vokiečių, tai studentams jos lengviau įsigyti.

Išradėjas

"Lietuvos Žinios" rašo: "Pilietis Budris rašo, esą jis išradęs lektuvą, kuriuo galįs žmogaus jėgos pagelba ilgai išsilaikyti ore ir toli nuskristi."

Jeigu tiesa, tai puikus išradimas. Vietoj dviračių būtų galima naudoti lėktuvus.

Lietuvoj Kalba Apie Penkmetį Planą

"Lietuvos Žinios" rašo: "Žemės ūkio ministeris įsakęs visiems žemės ūkio ministerijos direktoriams iki kovo 1 d. parengti ir ministeriui įteikti penkmečio darbo planą."

Veltui Lietuvos fašistai kvaršina galvas apie planus. Nes kapitalistinėj sistemoj neįmanoma joki planai pravesti. Hitleris sakė per kelius metus panaikins bedarbę ir atneš Vokietijos žmonėms gerbuvį. Jau trys metai praėjo, o ką atnešė?—Skurdą. Ir Lietuvos fašistai kas metai savo viešpatavimu įtraukia liaudį į didesnį skurdą .

Kapitalistinėj sistemoj, kur viskas gaminama del pelno, ekzistuoja gamybos anarchija.

112,000 INDIJONŲ KANADOJ

Ottawa, Vasario 28.—Kanadoj yra 112,000 indijonų, kurių trečia dalis ant pašalpos. Indijonų skaičius Kanadoj kasmet vis didėjąs.

PIPIRNIČIA

Pipiras Apžiūri Torontą

Atvažiavęs į Torontą, negi tuoj bėgsi atgal. Kempių gyvenimas gana įkirėjo. Malonu ir mieste pabūti, nors kešenėj ir švilpia vėjas. Gerų žmonių ir čia galima rasti.

Visai netyčia suradau savo pusbrolį. Žmogus per vasarą dirbo ant tabakos farmos. Dabar jau šimtinę dolerių įpusėjęs pravalgyti. Vyras geros širdies, sako iki pavasariui abiem užteks. Gal čia gausim darbo, o jeigu ne tai pavasarį vėl važiuosim abu ant tabako farmų. Kur čia tokio pasiūlymo nepriimsi.

Prašau pusbrolio, kad parodytų miesto įvairesnes vietas.

—Kodel ne. Einam. Aš tave supažindinsiu su visais savo geriausiais draugais.

Nuveda mane į pulruimį. Įėjęs tuoj pajutau kažkokį silkių kvapą. Palubėj mėlynų dūmų vingiai sukasi. Žmonės apie stalus su pagaliais bado margas boles. Vienas žmogutis aptrintom rankovėm taiko durti į paskutinę likusią bolę ant stalo. Jo veidas rodo didelį susirūpinimą, o rankos dreba.

Aš klausiu pusbrolio, ko jis taip nervuojasi?

—Matai, ta bolė reiškia penktuką.

—Kaip tai?

—Kuris tą bolę įvarys į skylę, tam nereikės mokėti už stalą.

—Dar ko, del penktuko tiek nervus gadinti.

—Taigi, kad būtų vienas penktukas. Bet tokių penktukų per dieną keliolika išslysta iš kešenės. Kitam ir ant maisto nebelieka,—paaiškino pusbrolis.

Paskiau supažindino mane su visais savo draugais. Jie manęs klausinėja apie vergijos kempių darbininkų gyvenimą. Aš į jų klausimus atsakinėju. Visi su manim draugiškai kalba, tik vienas, su juodais ūsiukais ant krašto lūpos, pasistatęs kalnierių, pipkę rukydamas iš paniūrų į mane žiūri.

Aš klausiu pusbrolio, kas jis per vienas, kad visai nenori kalbėti.

—Tai pulruimio čampionas, jis aukštai save vedasi ir ne su bent kuo nori kalbėti. Su juo visi bijo eiti bolėmis lošti.

—Aha, tai pas jus, taip sakant, pasiskirstę į klases arba kategorijas!

—Taip, taip,—pusbrolis patvirtino, ir tęsė toliau:—Pulruimio sportą gerai žinoti reikia nemažai patyrimo. Mokslas čia daug padeda. Geometrijos žinojimas būtinas. Jeigu, pavyzdžiui, bolė stovi nepalankioj pozicijoj taip, kad ją į skylę tiesiai negalima įvaryti, tai reikia geometriškai nuo akies išskaičiuoti, kokiu trikampiu rakošietiškai įvaryti į pageidaujamą skylę. O fizikos žinojimas irgi butinas. Mūsų čampionas turi įsigyjęs ir barometrą, jis žino koksai oro spaudimas kas dieną. Nuo oro tirštumo daug priklauso bolės riedėjimo greitis. Jeigu, sako, daleiskime visai orą išpumpuotum iš pulruimio, vos pajudinta bolė riedėtų beperstojimo.

Pusbroliui bepigu mandravoti pulruimyj, jis baigęs gimnaziją. O man prasčiokui tie mokslai nesuprantami.

Vadina mane pusbrolis bolėmis lošti, aš aiškinuos, kad nėsu niekados bandęs. Jis numeta ant stalo nikelį su karaliaus Jurgio paveikslu.

—Nesvarbu. Aš žinau, kad tu praloši—užmoku iš anksto.

Paėmęs pusbrolis prie sienos stovėjusį pagalį ir padavė man. Parodęs ant stalo trikampę krūvą margų bolių, liepė smarkiai durti, kad visos išsisklaidytų.

Aš pripratęs prie sunkaus darbo, prie pikio ir šiūfelio, kaip moviau su pagaliu į bolių krūvą, bolės taip ir išlakstė, kad nekurios net ant žemės nušoko. Gi žiūriu, kad pagalys netik boles išsklaidė, bet per tris pėdas perplėšė gelumbę, kuria buvo išklotas stalas.

Pakilo aliarmas: čampionas aiškina, kad pulruimy reikia mokėti jėgą kontroliuoti. Savininkas barasi ir reikalauja dviejų dolerių užmokėti. Aš išsiėmiau du doleriu, bet pusbrolis sulaikė ir užmokėjo iš savo kešenės. Aš tempiu jį laukan. Čia, sakau, galima papulti dar į didesnę bėdą.

Išeinam ant gatvės, prieš pulruimį stovi gražus automobilius. Štai, kad turėtume tokį automobilių, tai apvažinėtum visą miestą.

—Taigi, prieš aštuonius metus, kaip aš atvažiavau į Torontą, tai pulruimio savininkas pėščias vaikščiojo, o dabar matai tokią mašiną turi,—paaiškino pusbrolis.

Einam šaligatviu linkui miesto centro. Nuo krautuvių stogų varva lašai mums ant kepurių. Ot, mislinu, reikia duoti gerų pipirų tiems piliečiams, kurie nežino, kaip savo nikelius sunaudoti geresniems tikslams.

Su pagarba, **Jurgis Pipiras**

Drg. J. Mikailos Nuomonė Ko Reikia Laikraščio Patobulinimui

Ačiū už laišką. Pesekmingo vajaus pravedimo proga sveikiname jumi draugai ir atiduodame jums kreditą už nenuilstamą darbą sunkius uždavinius pravedant gyveniman.

Kas link laikraščio turinio: aš pageidaučiau matyti daugiau pasaulinių žinių, mažiau ilgų romanų. Romanus mylinti skaityti, gali knygą įsigyti. Laikraštyje ilgi romanai, tęsiniai, ir dar du-trys iš karto, apsunkina skaitytoją.

Įdomu skaityti kelionių aprašymus, kaip kad drg. Guobos **"Lietuvon."**

Kiek moderniškesnis antgalvis pataisytų laikraščio išvaizdą.

Vajui prasidėjus mes abejojome, kad bus sukelta $4,000. Dabar tenka tik džiaugtis, matant mūsų priešus staugiant. Jie visuomet purvais drabsto "Darbininkų Žodžio" leidėjus ir darbininkų judėjimo vadus.

Imant domėn praeitus vajus, mes matome, kad su sekančiu vajum turėsime 8 puslapių gazietą.

..Draugiškai: **Jonas Mikaila**

Nuo Redakcijos. Kviečiame visus "Darbininkų Žodžio" skaitytojus išsireikšti savo nuomonę apie "D. Ž." Rašykite kokie raštai jus labiausia įdomauja, kas taisytino laikraštyje?

PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešu, kad S. D. K. L. S. P. D. 1-mos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 15 dieną kovo, 2 valandą po pietų, 6 Denison Ave. Visi nariai ir narės kviečiami atsilankyti ir dalyvauti tarimuose savo draugijos reikalų.

J. Pauža

SDKLSPD 1-mos kp Sekr.

A. BOGDANOV. VERTĖ PETRAS.

Raudonoji Žvaigždė

FANTAZINIS ROMANAS

(Tąsa)

Paskui ėjo kalba apie tai, kaip materija koncentruodamosi ir vystydamosi prie pastovesnių kombinacijų priėmė formą chemininių elementų ir tuo pačiu laiku vienalaipsnės beformės masės išsiskirstė ir tarpe jų išsivystė gazų formos, saulinių planetų miglos, kokių dar ir šiandien per teleskopus galima rasti daugybę tūkstančių. Istorija apie vystymąsį tų miglų, kristalizavimąsį iš jų saulių ir planetų buvo atpasakota panašiai su mūsų žemės Kanto—Laplaso teorija apie pasaulio kilmę, bet su didesne reikšme ir su daugybe smulkmeniškų išaiškinimų.

—Pasakyk Menni,—paklausiau aš, —ar jūs manot tinkama yra duoti vaikams pačioj mokslo pradžioj šias berybiai visuotinas ir beveik sbstraktinės idėjas, šių pasaulinių paveikslų, tiek tolimų nuo jų vietinės konkretiškos situacijos? Ar tas nereiškia įgyvendinti į vaikų smegenis be turinio beveik tik žodinius paveikslus?

—Prasmė yra, kad mes niekada nepradedam mokslo pagal knygas,—atsakė Menni.—Vaikai semia sau žinias iš gyvo gamtos tėmyjimo ir iš reališkų santikiavimų su kitais žmonėmis. Prieš tai, negu paima tą knygą, jie jau esti padarę daugybę ekskursijų, matę įvairių gamtos paveikslų, jie pažįsta daugybę rūšių augalų ir gyvulių, jie gali vartoti teleskopą, mikroskopą, fotografavimo aparatą, fonografą, jie girdi nuo suaugesnių vaikų, mokytojų, ir kitų suaugusių draugų daugybę pasakojimų apie praeitį ir apie tai, kas dedasi tuo tarpu. Panaši knyga tik suriša ir sutvirtina jų žinojimą, dapildydama trūkumus ir nurodyma tolesnį kelią mokslui. Suprantama, kad tojoj idėjoj apie visatą, pirm visko ir nuolatiniai privalo stovėti aiškus ir pilnas vaizdas, jis privalo vesti nuo pradžios iki galui, kad jie niekuomet nenuklystų smulkmenosc. Pilnas žmogaus protas privalo būt sutvertas vaikystėje.

Viskas tas man buvo nepaprasta, bet aš daugiau nebeklausiau Menni apie smulkmenas, nes aš būsiu betarpiniai supažindintas su marsiečių vaikais, o taipgi su jų mokinimosi sistema. Aš pasiėmiau knygą.

Sekantis skyrius buvo apie geologinę istoriją Marso. Jo skiza, nors labai sutraukta, buvo pilna palyginimų su Žeme ir Veneros istorija. Visų trijų planetų svarbiausis skirtumas buvo tas, kad Marsas buvo dvigubai senesnis, negu Žemė ir beveik keturius sykius vyresnis, negu Venera. Buvo pažymėtos taipgi planetų senumo skaitlinės, aš jas gerai prisimenu, bet čion aš nenoriu jų nurodyti, kad nesuerzinus Žemės mokslininkų, kuo jie užtektinai būtų nustebinti.

Toliau sekė gyvybės istorija, nuo jos ankstyviausios pradžios. Buvo duotas aprašymas tų vienalaipsnių sudėčių, kurios nebūdamos veikmingos kaipo gyvoji materija, turėjo daug jos ypatybių ir taip pat aprašymas tų geologinių sąlygų, kuriose šios chemiškos sudėtys išsivystė. Buvo temyjama žingsnis po žingsnio komplikuotė ir skirtumas šių cheminių užmazgų visokios gyvybės iki susiformavimui veikmingų gyvybės celių, nuo kurių prasidėjo "gyvybės karalystė."

—Ši problema, — paaiškino man Netti,—pagal mano žinojimą, nėra speciališkai ištirta. Dar prieš 20 metų mes sužinojom, kokį organizmą turi aukštesnieji Žemės gyvūnai ir mes patys buvom nustebinti radę tokį panašumą mūsų tipams.

Aš prisimenu, kaip man,dar laikais mano universitetinių užsiėmimų, ta pati idėja apie aprubežiuotą skaičių galimybių aukštesniųjų tipų, atėjo į galvą del visai kitokio motyvo: aštuonkojai jūrių maliuskai, aukštesni organizmai iš visos evoliucijos šakos, turi akis nepaprastai panašias mūsų šakos akims; tačiau kilmė ir evoliucija akių pas maliuskus yra visai priešinga, tiek priešinga, kad net aprašomieji kūno audiniai, žiūrint per mikroskopą, buvo sudaryti atbulai, negu mūsų...

Taip ar kitaip, tačiau faktas buvo aiškus: ant kitos planetos gyveno žmonės panašūs mums ir aš privalėjau tad darbščiai tęsti mano susipažinimą apie jų gyvenimą ir istoriją.

Kas liečia prieš istorinius laikus ir bendrai prasidėjimus atmainų žmonių gyvenimo ant Marso, lyginant su Žemės pasauliu buvo didžiausias panašumas. Tos pačios formos buvo gentinių papročių, tokie pat skirtumai ekzistavimo atskirų bendruomenių, tokia pat evoliucija komunikacijos. Bet toliau sekė skirtingumas, nors ne pamatinėje kryptyje, bet teisingiau pasakius josios styliuje ir karakteryje. Istorija evoliucijos ant Marso buvo kiek nors ramesnė ir paprastesnė, negu kad ant Žemės. Pasitaikydavo karų tarpe genčių, buvo taipgi klasių kovos, bet karai tame istoriniame gyvenime lošė nesvarbią rolę ir labai anksti visai liovėsi, pati gi klasių kova daug silpniau ir daug rečiau pasirodydavo kaipo susidūrimas žalių jėgų. Tikrai pasakius tas nebuvo nurodyta tiesiai knygoje, kurią aš skaičiau, bet tas buvo aišku iš viso aprašymo.

Vergijos Marso gyventojai visai nežinojo: jų feodolizmas turėjo labai mažai jėgos ir atsparos, taip pat jų kapitalizmas labai anksti paliuosavo juos iš tautinės valstybės padalinimo ir jie nebuvo sutvėrę nieko panašaus mūsų moderniškoms armijoms.

Paaiškinimo apie tą viską čionais aš privalėjau pats ieškotis, kadangi marsiečiai net pats Menni tik ką buvo pradėję studijuoti Žemės žmonių istoriją ir dar jie negalėjo padaryti pilnų palyginimų apie jų ir mūsų praeitį.

Aš prisimenu vieną iš pirmesnių pasikalbėjimų su Menniu. Žadėdamas mokintis kalbą, kurią vartojo tarpe savęs mano sankeleiviai, aš žingeidavausi žinoti, ar ji yra plačiausiai vartojama iš visų ekzistuojančių ant Marso kalbų. Menni paaiškino, kad ji yra vienintėlė šnekėjimo ir literatūros kalba visų marsiečių.

—Pas mus buvo taipgi,—paaiškino Menni,—kad žmonės iš įvairių šalių nesuprato vienas kito; bet jau keletas šimtų metų prieš sociališką perversmą, visos įvairos tarmės susiartėjo ir susiliejo į vieną bendrą kalbą. Tas įvyko laisvai ir savarankiškai—niekas nesirūpino ir niekas negalvojo apie tai. Ilgai dar užsilaikė keletas vietinių skirtingų tarmių, bet jos buvo užtektinai suprantamos visiems. Literatūros progresas ir tą galutinai išnaikino.

—Per vienui vienintėlę priežastį aš visą tą galiu suprasti,—pastebėjau aš,—Matomai ant jūsų planetos santikiai tarpe žmonių buvo daug platesni, geresni ir nuoširdesni, negu pas mus ant žemės.

—Teisingai taip yra,—atsakė Menni,—ant Marso neekzistuoja nei vandenynai, nei nepereinami kalnynai, taip, kaip pas jus. Mūsų jūros nėra didelės ir jos niekur neatskiria vieno sausžemio nuo kito, kad padarytų savystovius kontinentus, mūsų kalnai taipgi nėra aukšti, išskiriant keletą aukštų viršūnių. Visas mūsų planetos paviršius yra keturius sykius mežesnis, negu paviršius žemės; gi svorio jėga pas mus taip pat yra du ir pusė karto mažesnė ir del jo mažumo mes užtektinai laisvai darom kūno judėsius. Mes galim gana ilgai ir labai greitai bėgti ir bėgdami mes daugiau nepavargstam, kaip jus jodami. Pati gamta padarė daug mažesnius mūrus ir sienas tarpe mūsų genčių, negu kad tarpe jūsų.

Tokia tad buvo pradžia ir pamatinė priežastis, kuri trukdė aštrų rasinį ir tautinį skirtumą marsiečių tarpe ir taip pat tas trukdė augimą armijų, militarizmo ir bendrai sistemai masinio žmonių skerdimo. Ištikrųjų kapitalizmas, nežiūrint visko, būtų tačiau progresavęs tvėrime visų šių karakterių "aukštos kultūros." Jo progresas buvo gana lėtas ir davė galimybę greta su juo vystytis naujoms sąlygoms, politiniam susivienyjimui visų genčių ir žmonių ant Marso. Vardan agrikultūros smulkių valstiečių, gana anksti buvo išstumta didžioji kapitalistinė ekonomija ir tuojau po to įvykio galutinas nusavinimas privatiškos nuosavybės visuomenės naudai.

Tam įvykiui priežastį davė bepaliovos didėjantis žemės džiūvimas, prieš kurį maži ūkininkai neturėjo jėgų kovoti. Sausa pluta žemės paviršiaus sugerdavo į save visą lietaus vandenį ir atgal jo neišduodavo. Tas buvo tęsinys savarankiškos procedūros, del kurios kada tai ekzistavusieji ant Marso vandenynai išseko ir persiformavo į nedideles atskiras ežerines jūras. Toki pat procedūra progresavo ant mūsų Žemės, bet ji nepasiekė tokio laipsnio. Ant Marso, kuris dvigubai senesnis, negu Žemė, padėtis jau prieš tūkstantį metų tam atgal tapo nepaprastai pavojinga, kadangi sumažėjimą

Darbininko Akim Žiūrint

Kada buvo Lietuvos nepriklausomybės paminėjimas, drg. Endrelienė išsireiškė man, kad "ar mes lietuviai negalėtume palaikyti tokios svetainės, jei visi išvieno eitume?" kada kalbėjome apie svetainės gražumą, kurioje buvo paminėjimas.

Šie žodžiai labai įsmigo man į galvą. Ištiesų, jei Toronto lietuviai veiktų iš vieno, tai nereikėtų kimštis į tokias mažas svetaines, kaip dabar. Tik tas vienas dalykas rodo, kaip negerai būti susiskaldžiusiems.

—o—

Bedarbių mitinge aną sekmadienį nekurie socialistinės minties draugai išsireiškė, kad jie nuskriausti esą. Kol nebus atitaisytos skriaudos, nebūsią galima sudaryti suvienyto fronto.

Taip sakyti negalima. Juk jus niekur nenuvedėm, nepardavėm jus niekam. Jei mes jus kritikavom, tai tuo tikslu, kad jus patraukti į darbininkišką judėjimą. Mūsų kritika buvo lygi tėvo diržui, kuriuo tėvas lupa vaikus mokindamas nedaryti blogo.

Jūsų "kritika" buvo atsukta į kitą pusę. Jūs visur puolėt mus, kad mes tik neturėtume pasisekimo darbininkų organizavime, vedime jų iš šios išnaudojimo sistemos. Jūs nuskriaudėt darbininkišką judėjimą.

—o—

Kritika nepasibaigė. Mes praeities neliečiame, kada kviečiame bendrai veikti, bet bus nauja kritika tiems, kurie kenks suvienytam frontui. Bet ir ši kritika bus tam, kad ji taisytų tų žmonių klaidas.

—o—

Kai matyti, tai amerikiečiai eina prie Amerikos lietuvių kongreso sušaukimo. "Keleivis" ir "Naujienos" ir tai užgiria tokio kongreso šaukimą.

Ar neverta plačiau ir rimčiau diskusuoti tą klausimą ir mums Kanadoje. Tokio kongreso sušaukimo svarba yra didelė. Jis padarytų spaudimą ant Lietuvos fašistų Lietuvos liaudies reikalais, ir suartintų čia mūsų organizacijų veikimą. Visi Kanados lietuviai esame darbininkai, tačiau mūsų veikime vienybės nėra.

—o—

Kai eina kalbos apie suvienytą frontą, tai kai kuriems darbininkams atrodo, kad komunistai nori juos pasigauti. Tai žalingiausia mintis.

Komunistai juk nestovi už komunistų diktatūrą, o už proletariato. Jūs pamatysite, kad Ispanijos proletariato diktatūroj socialistai, komunistai ir kiti veiks išvieno, kada bus reikalas tokią diktatūrą turėti.

Komunistai juk stovi už panaikinimą savo partijos, kada bus atsiekta beklasės visuomenė. Ir visos kitos partijos pranyks, ar jūs norit, ar ne.

Kalba turi eiti apie darbo klasės suvienyjimą, kad ji dalyvautų savęs išliuosavime. Komunistų ir socialistų rolė to vienyjimo darbą atlikti.

—o—

Klausimas apie būdus, kuriais bus galima atsiekti tos pergalės, galima palikti einant į suvienytą frontą. Bekovojant už pašalpą, prieš karą ir fašizmą jie galima bus išrišti. Jei tada paaiškės, kad negalima apsieiti be revoliucijos ir diktatūros, tai socialistai stos už jas. O jei galima bus apsieiti be jų, tai dar geriau. Bet mes sakome, kad nebus galima be jų apsieiti.

—o—

Teko girdėti, kad ant 22 dienos šio mėnesio yra rengiami debatai tarp V. Railos ir A. Frenzelio. Tai labai geras apsireiškimas Toronto lietuvių tarpe. Priežodis sako, kad kai du pešasi, tai trečias pasinaudoja. Taip bus ir iš tų debatų. Dviejų draugų diskusijos bus pamoka kitiems.

Tokių draugiškų debatų reikia visose kolonijose ir tankiai.

—o—

Reikia pastebėti, kad "Darbininkų Žodyje" yra perdaug tęsinių. Draugai korespondentai patys turite suprasti, kad ilgų raštų sutalpinimas į vieną numerį negalimas. O bent keli tęsiniai viename laikraštyje labai nesveika laikraščiui.

—o—

Nežinau, kaip kitiems atrodo, man tai labai patinka tas romanas. Jis vaizduoja marsiečių atsilankymą ant mūsų žemės su augštai ištobulintu orlaiviu—gondola, prisikalbinimą vieno mokslininko-bolševiko, kad jis vyktų su jais ant Marso, kuris yra labai toli nuo mūsų planetos. Tas mokslininkas vyksta ir dabar jūs skaitėt tos ekspedicijos vykimą į Marsą.

Marsas yra tokia pat planeta, kaip ir mūsų žemė. Mokslininkai spėja, kad tenai yra žmonės, ar kas kitas tokio. Marso planeta savo klimatu labai artima, todel spėjama, kad tenai turi būti tokie ir žmonės, kaip ant žemės. Tas rašytojas romano formoj nupasakoja savo įsivaizdinimus apie Marsą ir jo gyventojus. Tai fantazija, bet rišasi artimai su tais mokslininkų spėliojimais. Romane yra daug medžiagos proto lavinimui.

—o—

Workery ėjo visą mėnesį ar daugiau diskusijos apie angalvio užvardinimą ir apie turinio gerinimą. Bet kai "Darbininkų Žodis" pakėlė keletą kartų klausimą, kad skaitytojai atsilieptų apie jo turinį, pagerinimą raštų, tai veik niekas neatsiliepė. Atrodo, kad visi mano, jog ne jų dalykas svarstyti laikraščio turinį. Reikia tą trūkumą nugalėti.

—o—

Kaip matyti, tai darbininkės menininkus apgalėjo. Jų skyrius buvo net pusiau didesnis, negu literatūros ir meno skyrius buvo. Sekantis literatūros skyrius turi būti didesnis ir įvairesnis.

Smagiai veikia ir mūsų jaunuoliai. Jie laikosi už palaikymą savo skyriaus kas sąvaitę. Jaunesni, tai ir energijos daugiau turi. Visų kolonijų draugų, atsakomingų už jaunuolių organizavimą, pareiga padėti jiems ir šioje srytyje.

J. Paukštis

Draugai Pažadą Ištesi ir Vajui Pasibaigus

Draugas K. Užas būdamas Toronte atsilankė į "Darbininkų Žodžio" Administraciją. Nors vajus jau pasibaigęs, tačiau draugas Užas, atsinaujindamas prenumeratą metams, dar ir paaukovo $4.00 mašinos fondan. Tai esą "atsakymas į drg. G. Dagio, sudburiečio, iššaukimą. Kad ir kiek pavėluotai, bet pažadas turi būti išpildytas."

Taip, draugai įvertindami savo laikraštį, randa galimybę paremti jį bile kada.

J. Broga

Iš SDKLSPD Centro Komiteto Posėdžio Vasario 22

Tarp nekurių aptarimų buvo svarstytas laiškas iš Winnipego Darbininkų Pašalpinės Draugijos vienybės klausimu. Galima pasakyti, kad vienybės reikalai eina prie užbaigos. Kaip tik bus gauti dokumentai iš Winnipego draugijos, taip greitai skaitysis šios draugijos suvienytos ir W LDPD bus sulieta su SDKLSPD kuopa St. Boniface. Pasiųsta 50 konstitucijų ir kiti reikalingi užrašam dokumentai į 7 kuopą.

Tai labai gražus apsireiškimas Kanados lietuvių organizacijų istorijoj. Tokia vienybė turėtų būti atsiekta ir su kitomis pašalpinėmis draugijomis.

Antras laiškas diskusuotas iš Montrealo nuo Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos, kuri kol kas dar vienybės klausimą atidėjusi ateičiai.

Apkalbėję visapusiškai draugijos reikalus, priėjom prie išvados, kad ateityje Centro Komitetas turės siųsti atstovą į kitas kolonijas organizavimui ir vienyjimui pašalpinių draugijų. Numatoma, kad ir į Montrealą turės atsilankyti.

Peržiūrėjus vajaus eigą, rasta, kad iki vasario 21 gauta nuo pradžios vajaus tik 40 naujų narių. Pereitų metų vajuje gauta 130 naujų narių ir suorganizuota kuopa Sudburyj, Ont. Matydami tą trūkumą, nutarėm vajų prailginti iki 1 balandžio. Tat visos kuopos turite imtis už pareigą šaukti pasitarimus ir rinkti ar skirti draugus ar drauges į vajaus komitetą, kuris turės būti atsakomingas už atlankymą tų lietuvių darbininkų ir įrašymą jų į šią draugiją už pusę įstojimo. (Gali būti priimami ir kitų tautų darbininkai).

Yra dedamos pastangos suorganizuoti kuopą Fort William miestely. Pasiųsta reikalingi dokumentai. Tikimasi, kad stos į draugiją gražus būrelis lietuvių. Kiti stoja pavieniai.

Na, o kaip su tom kolonijom, kaip Windsoras, Delhi ir Londonas? Buvusieji nariai turėtų susidomėti atgaivinimu kuopų tose vietose ir organizavimu naujų. Reikia tverti kuopas visose lietuvių kolonijose.

Centro Komitetas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Raportas už 1935 Metus

ĮPLAUKOS

Į pašalpos fondą mėnesinių duoklių gauta	$2,485.30
Į pomirtinės fondą mėnesinių duoklių gauta	633.90
Įstojimo	78.28
Už konstitucijas	46.20
Kitokių įeigų	127.73
Nuošimtis už bankuose laikomus pinigus	95.59
Viso	$3,467.00

IŠLAIDOS

Organizavimui kuopų ir dovanos	$ 15.95
Čarteris ir steitmantai	15.00
Nuošimtis už kauciją	8.00
Rendos už susirinkimus 1-mos kuopos	46.00
Valdybos algos	58.00
Gaminimas konstitucijos, blankų ir kt.	248.37
Paštas ir atspauzdinimas atviručių	23.80
Gydytojui.	2.00
Smulkių išlaidų	32.14
Pomirtinė II kp. nariui K. Mileriui antro skyriaus	120.00
Sirgo 76 nariai:	
I skyr. 12 narių, pašalpos išmokėta už 42 sąvaites	147.00
II skyr. 43 nariai, pašalpos išmokėta už 203 sąvaites	1,372.00
III skyr. 21 narys, pašalpos išmokėta už 86 sąvaites	1,020.00
Viso	$3,108.26
Gruodžio 31, 1934 metų draugijos išde buvo	$4,629.98
Pajamų per 1935 metus draugija turėjo	3,467.00
Viso	$8,096.98
Išlaidų draugija per 1935 metus turėjo	3,108.26
Gruodžio 31 dieną 1935 metų draugijos išde liko	$4,988.72
Per 1935 metus draugijos turtas paaugo ant	$ 358.74

Kontrolė:
S. Repšys
K. Gencevičius
A. Morkis

Skurdas Ardo ir Ūkininkų Gyvenimą

Evansburgh, Alta. — Mūsų homštedininkų (naujakurių farmerių—**Red.**) gyvenimas labai nejaukus. Kiekvienas laužome sau galvas, kaip čia pasidarius pastovesnį gyvenimą, kad sulaukus pavasario nereikėtų maišą ant kupros užsidėjus traukti per krūmus beieškant darbo, kad atsigynus nuo bado, kad savo šeimyną aprūpinus maistu ir drabužiais. Kuris gauna pas kitą ūkininką kiaules pašerti, skaitosi laimingu. Nesuradusiam darbo—gyvenimas eina prie sujrimo.

Štai pavyzdys. Kaimynas Ryckis turėjo tris vaikučius ir žmoną. Stengėsi sukurti laimingą gyvenimą. Žmogus nebejstengė tiek uždirbti, kad užtektų šeimynos pavalgidinimui ir aprengimui. Skurdas į šeimyną įnešė nesutikimus. Neištenkant maisto, lapkričio 4, 1935, žmona nežinia kur iškeliauja, apleisdama savo vaikučius, vyrą ir namus. Vyras su mažais vaikučiais pasiliko be cento ir be maisto. Bėga ir žmonos ieškoti ir pašalpos prašyti ir nieko negauna. Ponai valdininkai jam atsako, kad esi durnas, jei nemoki su žmona sugyventi.

Pagaliaus, per ilgą lindimą, drg. Ryckis gauna $8.00 pašalpos mėnesiui, jam ir trim vaikučiam. Žinoma, žmogui su dviem doleriais neįmanoma išgyventi mėnesį ir jis reikalavo daugiau. Tuomet ponai valdininkai paliepė jam pasą atnešti. Ryckis jiems netik pasą pristatė, bet ir reikalavo suieškoti jo žmoną ir visą šeimyną deportuoti Lietuvon. Ponai, žinoma, pažadėjo.

Tai taip tyčiojasi ponai iš vargo prispaustos biednuomenės. Jie padaro tokias gyvenimo sąlygas, kurios griauna šeimyninį gyvenimą ir paskiau prikaišioja, kad nemokate sugyventi. Kapitalistinė sistema neatjaučia ir nesirūpina biednuomenės gyvenimu.

Kad nusikratyti kapitalo jungą, kad nereikėtų motinoms savo vaikų ir vyrų išsižadėti, kad nereiktų badauti, kuomet krašte visko perteklius, mes visi Kanados farmeriai kaip vienas, sykiu su miestų darbininkais, turime darbuotis įsteigimui Kanados Sovietų. Tverkime ūkininkų organizacijas. Kurie dar nepriklausote, stokite į Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją. Šios draugijos leidžiamos knygos ir darbininkiški laikraščiai rodo kelią ir aiškina, kaip to galima atsiekti, veda biednuomenę prie pasiliuosavimo iš kapitalo vergijos.

Reno Skurdžius

Mirė Vincas Stukas

Po trumpos ligos plaučių uždegimu mirė Vincas Stukas, palikdamas nuliūdime žmoną, du vaikus, tėvą sėsutę ir tris brolius. Tėvas, sėsutė ir brolis gyvena Lietuvoje, o kiti du broliai, vienas Chicagoj, o kitas Toronte.

Vincas Stukas torontiečiams gerai žinomas, nes pirmiau gyveno Toronte. Kilęs iš Žemaitijos, Kretingos apskr. Ginžų kaimo.

Vincas Stukas buvo "Darbininkų Žodžio" skaitytojas ir per pereitą "D. Ž." vajų paaukavo $3.00 aukų linotipo pirkimui.

Tapo palaidotas 21 vasario šių metų, North Short laisvose kapinės, Woozigom, Ill.

Širdingai dėkoju visiems woozingomiečiams, kurie suteikė paskutinį patarnavimą mano brolio laidotuvėse.

P. Stukas

Eikvojame Jėgas už Dyką

Big Island, Ont.—Dabartiniu laiku K. L. Co. aštuonioliktoj kempėj vežamos popiermalkės ant ežero. Darbininkai verčiami dirbti nežmonišku greitumu. 40 laipsnių šaltyje prakaitu apsipylę, šarmotais veidais, tarsi užburtos mašinos, tamsa nuo tamsos savo jėgas už pusdykį eikvoja. Del to daug ir nelaimių atsitinka. Darbininkai peršalę ir visokių dieglių suimti, turi užleisti vietą sveikiems.

Vienas darbininkas pranešė bosui, kad negalės baigti dienos darbo, nes šoną skauda, bosas atsakė, kad jam šiandien reikia išvežti 150 kordų ir todel jis turi dirbti. Darbininkas dieną baigė, bet daugiau dirbti negalėjo.

Kiek laiko atgal, drg. St. Borus griūvančio medžio buvo pavojingai užgautas į galvą.

Vasario 19, drg. F. Miskewich sumušė ranką ir perkirto gyslą.

Abu draugai nuvežti į ligoninę. Vis tai per skubumą.

Mes neorganizuoti. Sutarimo pas mus nėra. Už tat tiek ir nelaimių turime pernešti.

Jono Jonas

Kanados Lietuviai Ūkininkai Sveikina Lietuvius Proletarus

Evansburgh, Alta. — Mūsų Evansburgo ALDLD 126 kuopa, susidedanti iš ūkininkų, sveikiname visus Kanados proletarus ir proletares, linkėdami geriausio pasisekimo šiais 1936 metais praplėsti Kanados darbininkų judėjimą po visus Kanados kampelius, ypatingai tarpe lietuvių ūkininkų.

Šiuomi atsišaukiame į visus Kanados lietuvius ūkininkus (farmerius), nelaukiant visi stokite į Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją ir budavokite kolektyvų gyvenimą tarpe ūkininkų.

ALDLD 126 kp. Valdyba

Blogas Pavizdys Hamiltono Lietuvių

Komunistų Partija sušaukė masinį mitingą vasario 23, kur dalyvavo virš 1,000 žmonių. Kalbėjo mylimiausias darbininkų vadas drg. Tim Buck. Mitingas buvo labai gerai išgarsintas lapeliais ir kitaip. Žinojo visas miestas. Negalėjo ir lietuviai nežinoti. Tačiau lietuvių dalyvavo vos 5. Kitiems, matomai, prie kortų maloniau.

Ir savo draugijų susirinkimuose mažai lankosi. Visi hamiltoniečių lietuvių elgėsiai rodo, kad dar atsilikę nuo bendro veikimo.

Būtinai reikia Hamiltone sutverti savitarpinio lavinimosi mokyklėlė, kur galėtų savo žinojimą praplėsti ir pasimokinti, kaip korespondencijas parašyti. Tada pamatysite, koks yra skirtumas lankyti susirinkimus, kuriuose kalbama visuomeniniai reikalai, nuo laiko praleisto prie kortų ar kitų benaudžių dalykų. Visų darbininkų yra pareiga ne tik veikti, bet ir stoti Komunistų Partijon. Tik ten būdamas darbininkas naudingiausias savo klasei.

Ten buvęs

YOUTH COLUMN

Editorial

In order to inprove our Youth Column a writers circle of each of the Lith. Youth Club of Canada should be established. A person of each club should be elected and held responsible for the activity af such a circle. We would also appreciate individuals efforts to write in every issue. Write in and tell us what you think of our Youth Column.

News

Youth Anti-War Strike
April 22

New York.—American college students 350,000 strong will conduct their third nationwide anti-war strike on April 22 to be led by the American Students Union.

What's Behind a Postage Stamp

London. — A story comes from Scotland to the effect that a resident of Cuper, Fife recieved a letter from an Italian soldier in Ethiopia describing life their in glowing terms. The troops recieved good food, treatment and were making great military gains.

The writer casually drew attention to the stamps on the letter, saying that they would be an interesting addition to a stamp collection. The recipient of the letter removed the stamps and found writen underneath:

"We are starving and dying by the thousands."

Do You Know That...

A Russian gliding pilot was recently towed aloft with his ship to an altitude of 12,500 feet and released, then, with plane under control at all times, he made a perfect landing.

—o—

The peackock's scream can be heard a mile away.

—o—

The Romans introduced the bagpipe into Scotland at the time of their invasion.

Correspondence

TORONTO

The L. P. Y. C. held a well attended meeting on March 1. A letter recieved from the Hungarian Reliable Youth Club was read, it asked for friendly relation between clubs. The letter was well recieved. The Social Comm. reported that they held a dance on Feb. 21 and a party on Fab. 29, both were a great success. A new member, Ann Prichard, joined the LPYC. The editor of the Youth Column reported that column is improving. A writers circle was organized. Suggestion were: to have ping-pang. The meeting was very interesting. The chairman praised Ann Goberis on her untiring efforts to aid the club. Loud applause greeted the chairmans honouring wards of credit. After the meeting the members went to Annis Stukis house to dance and play cards.

Observer

What a Party!

The LPYC held a party on Feb. 29 "Leap Year Night." That is the reason why it was so outstanding. The youth began tu tuckle in about 9 o'clock. The heat of the party was at 12 o'clock. The president, John Morris of the St. John's Young Peoples Club was present.

Eats were served at twelve and were those salmon sandwiches delicious. Peanuts were served and did youth act like kids. We began to throw peanuts against the wall and this continued some time. The girls would break the peanuts and feed the fellas. Ann sure filled me! I almost looked like a nut.

Now I,ll start the gossip. Eddie slept on Eva's lap and when he awoke at 5 A. M. he asked us when does the party start? Rose was lonesome for Gust—it was the first night he was not with her. That is another reason why Annis was happy. Big Ann was the noise of the party. She gave Frank a good time. Albert exhibited his cute little mustache. Mickey likes to spin the bottle. There were three Masys and Anns present that evening. Walter imitated Charlie Chaplin. All he needed was a Hitler mustache and a derby and you wouldn't have known any difference. Medium Ann had the best time of all. No wonder, book telling of the wonder, full time we had. The party must have ended about 7 A. M. Some of the members had their breakfast before they went home. We all met again the same afternoon at the same place and held another party. Space to us limited and a full report could not be writen.

Kiss—More

Announcement

The LPYC is holding a dance on Friday, March 13, 6 Denison. Bill Lukro and his orchestra. The drow for the table lamp will also be held.

Bussines Comm.

Ward of Thanks to Mr. and Mrs. Stukis

The Social Comm. of the LP YC want to thank Mr. and Mrs. Stukis for use of their home on Feb. 29.

Social Comm.

MONTREAL

As The Eye Sees It

Eddies new carrier as a actor will soon give him ideas to visit Hollywood and make a picture. Did you decide on the name yet or is it just your dream?

Currious

—o—

Why does a certain curly headed blonde go to the Point so often. Is it the town that is so attractive or what?

Snooper

—o—

The girls influence to get the better of the drummers, it seems he's not so anxious to play. As you know playing with girls get you trouble and playing your drums gets you money. So take your choice.

Currious

Poem

ALL ALONE

I left a home
To wander and roam
To learn the facts
Of living alone.

To see what life
Can bring in store
In one's heart
That is so borred.

To work and slave
From day to day
With no future
But to slave.

We young workers
Will some day
Rule the world
Where we will stay.

Where life will be
A life of worth
A future for all
Who care to see.

The Lith.
Montreal.

Montr

MŪSŲ VESTŲ VAJŲ PASEKMĖS

"Darbininkų Žodžio" Vajaus Galutiniai Daviniai

Tik dabar tenka duoti galutinius davinius mūsų vesto didžiojo vajaus, už sustiprinimą "D. Ž." Pirmame rajone pasekmės sekančios:

Ant blankų surinko aukų: vyrai $158.80, moterys $153.24; viso $312.04. "D. Ž." metiniame parengime suaukavo: vyrai $397.60, moterys $120.60; viso $518.20. Parengimuose sukelta: "D. Ž." met. parengime pelno gauta $4.00 ir MLS ir DPD metiniame parengime sukelta ir gauta kaipo auka iš draugijos $7.13. Platinti tikietai davė gryno pelno $59.16.

Provincijoje gyvenanti draugui perdavė "D. Ž." administracijai tiesioginiai $6.00.

Bendrai, **ALDLD Pirmo Rajono vadovybėj sukelta $906.53.** Vajų bevedant susirašinėjimo ir pinigų persiuntimo išlaidos $9.-36. "Darbininkų Žodžiui" pasiųsta $897.17.

Gauta 93 nauji skaitytojai.

Vajuje darbavosi apie 90 draugų-ių. Aukotojų skaičius susidaro iš apie 900 asmenų.

Šaukusios vyrus į lenktynes moterys neatsilaikė. Mat, vyrai susiorganizavo du kart didesnę vajininkų armiją. Kaipo geriausia pasidarbavusių vajininkų pirmas tris vietas užėmė draugės.

Visiems, darbavusiems ir kuo nors prisidėjusiems prie pravedimo sekmingai šios mūsų darbymetės, reiškiame nuoširdžiausią proletarišką padėką.

"The Worker'io" Vajaus Pasekmės

Gruodžio ir sausio mėn. vestas vajus, keliant paramos Kanados darbininkų revoliucinio judėjimo centraliniui organui "The Worker," kad praskynus kelią jam išeiti dienraščiu, Montrealo lietuvių organizacijos buvo prisiėmusios kvotą sukelti $50.00.

Vajus baigtas su gerom pasekmėm: už tai tenka daug kreditų drg. Nakrošų šeimai, kuri sutartinai su draugais: Šiliniu, Uldukiu V., Stuku ir Laurynaičiu J. suruošė šeimynišką partį

vandenynų lydėjo išnykimas debesų, lietaus, nusekimas upių ir išdžiūvimas visų upelių. Mokslo bei technikos pagelba išvedžiojimas drėginimui laukų, tapo būtinas reikalas daugumoj vietų. Ką galėjo daryti izoliuoti atskiri ūkininkai?

Daugumoj atsitikimų, tie mažažemiai turėdavo perleisti savo sklypus dideliems žemvaldžiams, kurie turėjo užtektinai kapitalo pravedimui vandenio drėgninimui laukų. Buvo tokių atsitikimų, kad valstiečiai organizavo dideles draugijas ir tokiu būdu sujungdavo visas priemones tam bendram dalykui. Bet tuojau po tokių susiorganizavimų, ar kiek vėliau, tos draugijos pajuto stoką finansų, o kuomet jos užsitraukė paskolas nuo stambių kapitalistų, jų dalykai pradėjo regresuoti: dideli procentai dar buvo padidinti, atėjo reikalas būtinai užtraukti dar naujas paskolas iš kreditorių ir t. t. Tos draugijos pateko po ekonomine gale savo kreditorių ir tie galų gale parbloškė jas, įgydami vienu sykiu del savęs šimtus tūkstančių sklypų nuo biednųjų ūkininkų.

Tokiu būdu visa išdirbtoji žemė pateko į rankas keletos stambių kapitalistų. Vidurys kontinento liko viena tyruma, kur vanduo visai išnyko ir net pavieniai kapitalistai neturėjo tiek finansų pravedimui vandenio. Tuo tarpu pilnai demokratiška valdžia buvo priversta su-

Montrealo Žinios

MŪSŲ VESTŲ VAJŲ PASEKMĖS

"Darbininkų Žodžio" Vajaus Galutiniai Daviniai

Tik dabar tenka duoti galutinius davinius mūsų vesto didžiojo vajaus, už sustiprinimą "D. Ž." Pirmame rajone pasekmės sekančios:

Ant blankų surinko aukų: vyrai $158.80, moterys $153.24; viso $312.04. "D. Ž." metiniame parengime suaukavo: vyrai $397.60, moterys $120.60; viso $518.20. Parengimuose sukelta: "D. Ž." met. parengime pelno gauta $4.00 ir MLS ir DPD metiniame parengime sukelta ir gauta kaipo auka iš draugijos $7.13. Platinti tikietai davė gryno pelno $59.16.

Provincijoje gyvenanti draugai perdavė "D. Ž." administracijai tiesioginiai $6.00.

Bendrai, **ALDLD Pirmo Rajono vadovybėj sukelta $906.53.** Vajų bevedant susirašinėjimo ir pinigų persiuntimo išlaidos $9.36. "Darbininkų Žodžiui" pasiųsta $897.17.

Gauta 93 nauji skaitytojai.

Vajuje darbavosi apie 90 draugų-ių. Aukotojų skaičius susidaro iš apie 900 asmenų.

Šaukusios vyrus į lenktynes moterys neatsilaikė. Mat, vyrai susiorganizavo du kart didesnę vajininkų armiją. Kaipo geriausia pasidarbavusių vajininkų pirmas tris vietas užėmė draugės.

Visiems, darbavusiems ir kuo nors prisidėjusiems prie pravedimo sekmingai šios mūsų darbymetės, reiškiame nuoširdžiausią proletarišką padėką.

"The Worker'io" Vajaus Pasekmės

Gruodžio ir sausio mėn. vestas vajus, keliant paramos Kanados darbininkų revoliucinio judėjimo centraliniui organui "The Worker," kad praskynus kelią jam išeiti dienraščiu, Montrealo lietuvių organizacijos buvo prisiėmusios kvotą sukelti $50.00.

Vajus baigtas su gerom pasekmėm: už tai tenka daug kreditų drg. Nakrošų šeimai, kuri sutartinai su draugais: Šiliniu, Uldukiu V., Stuku ir Laurynaičiu J. suruošė šeimynišką partį ir sukėlė The Workeriui aukų $16.00. ALDLD 47 kp. draugai parengime sukėlė $9.59 ir ant blankų surinko $5.64 ir vienas kuopos skyrius šeimyniškoje partėje sukėlė $5.50. ALDLD 137 kp. parengime sukėlė $6.40, aukų ant blankų $9.17.

Kvota išpildyta su kaupu, sukelta $52.30. Dalis draugų darbavosi turėdami tiesioginį sąryšį su distrikto Workerio agentu, kur priduota irgi apie $8.00.

Darbavusiems ir aukavusiems reiškiame širdingiausią padėką.

Pirm. Raj. Sekretorius

Prisiminus Lietuvių Darbininkių Susivienyjimo Amerikoj Kuopos Tvėrimą

Gerai prisimenu, kaip keletas metų atgal, Montrealo progresyvių draugų pastangomis buvo sušauktas lietuvių darbininkių susirinkimas, tikslu, suorganizuoti Lietuvių Darbininkių Susivienyjimo Amerikoj kuopą. Nuvykau ir aš. Drg. Petras Šuplevičius atidarė susirinkimą apibudindamas, kaip svarbu ir moterims būti organizuotomis.

Įstojome virš 20 draugių. Sutvėrėme L. D. S. A. kuopą. Išrinkta valdyba.

Į valdybą įėjusios draugės skundėsi esą dar silpnos vadovauti organizacijai. Viena draugė pareiškė: "Nėra ko nusiminti, išmoksime. Jei ko nežinosime, pasiklausime. Juk turime visą eilę gabių draugų—jie mums padės sunkumus nugalėti."

Draugės patarimas išsipildė.

Tiesa iš sykio buvo sunku, mažiausio dalykėlio reikia draugų klaustis. Šiandieną jau tie sunkumai nugalėti. Nebegaišiname draugų, kad padėtų mums susirinkimą sušaukti, ar parengimą surengti. Dabar jau organizacinį darbą pačios savystoviai atliekame. Kaip kuriuose vajuose net pralenkiame draugus.

Šiandien mūsų obalsis stovi: gauti naujų narių į mūsų kuopą. Draugės! Mes lankydamosi pas darbininkes, kalbindamos į organizaciją, atlankykime ir jau priklausančias drauges, bet dar nedalyvaujančias veikime.

Nekurios draugės aiškinasi, kad veikti joms neleidžia šeimynos reikalai, vaikučių auklėjimas.

Tiesa, šeimynos aprūpinimas mums daug laiko išeikvoja. Bet visiškas neveikimas nepateisinamas. Norint, nors dalį laiko galima rasti organizaciniam darbui. Atsiminkite draugės, kad veikdamos kovojame ne tik savo būvio pagerinimui, bet ir del mūsų vaikučių ateities.

Taigi, kviečių drauges stoti į darbininkių organizaciją, tai yra į mūsų pačių organizaciją, o nares kviečiu daugiau dirbti del revoliucinio darbininkų judėjimo.

Narė

Red. Pastaba:—Labai atsiprašome, kad ši korespondencija nebuvo patalpinta Darbininkių Skyriuj. Ji buvo gauta jau per vėlai ir prie geriausių norų patalpinti negalėjome. Prašome draugę rašyti dažniau, draugei sekasi gražiai rašyti.

Draugės Aldietės Stoja Lenktynėsna Auginti Savo Organizaciją

ALDLD darbininkių skyrius savo susirinkime kovo 4 d. nutarė rimtai susirūpinti auginimu savo organizacijos. Draugės pointsančalietės su rytietėmis nutarė stoti lenktynėsna už gavimą po dešimts narių į ALDLD. Jeigu draugės pildys savo tarimą ir nuoširdžiai gins savo, kaipo sąmoningų darbininkių, garbę, tai mūsų draugiją paaugintų dvidešimčia naujų narių.

Apvaikščiojant Pasaulio Darbininkų Kovos ir Solidarumo dieną, Gegužės Pirmąją, žiūrėsime kurio distrikto draugėms teks čampionato vėliava.

Draugių pointsančaliečių skaičius didesnis, bet rytietės atvirai ir giežtai pareškė "NEPASIDUOSIME."

Tarp kitų klausimų susirinkime buvo paimta ir aptarta bendradarbiavimas "D. Ž." moterų skyriuje. Tam darbui vadovauti išrinkta dd. V. Bunkienė ir E. Juraitienė. Tikimasi, kad montrealietės savo pareigą atliks ir spaudoje bendradarbiaudamos.

Korespondentė

Organizuojamas Proletarinių Rašytojų Ratelis

ALDLD Pir. Rajono Komitetas išsiuntinėjo pakvietimus virš dvidešimčiai draugų-ių kviečiant stoti į tarpusavio lavinimosi ratelį, kad papildžius ir priruošus mūsų turimas žinias del pasitarnavimo darbininkų klasės naudai bendradarbiaujant mūsų laikraščiuose. Atbalsiai iš draugų-ių pritarianti organizavimui tokio ratelio. Ir jeigu bus įvertinimas tas darbas ant tiek, kiek jis yra svarbus, tai šio ratelio organizavimas duos didelę naudą netik darbininkų klasei, bet ir jame dalyvaujantiems.

Kurie "D. Ž." skaitytojai negausite pakvietimų, bet turite noro dalyvauti tokiame ratelyje, tai prašome susižinoti su ALDLD Pir. Raj. Komiteto nariais ar kuopų valdybomis. Ir bus nurodyta kur ir kada daromi toki susirinkimai.

Draugai ir draugės, galinti korespondentauti ar turinti noro tam darbui, prašome stoti ir perduoti savo žinojimą kitiems, o kitų žinojimu papildyti savąjį. Lauksime gerų atbalsių iš draugų-ių.

Pir. Raj. Komit. Sekret.

PRANEŠIMAS

ALDLD 137 kuopa šaukia lavinimosi susirinkimą, kur bus kalbama ir diskusuojama tema: **"Ispanijos Darbininkų Laimėjimai."**

Susirinkimas įvyks š. m. kovo (March) 13 d. 8 val vak., Rytiečių salėje, 2114 Frontenac St., Montreal.

"Darbininkų Žodžio" skaitytojai ir visi kiti Montrealo lietuviai kviečiami dalyvauti šiame susirinkime, nes visiems svarbu susipažinti su Ispanijos darbininkų žygiavimu pirmyn po bendro fronto vėliava.

Kviečiame.

Valdyba

Tim Buck Montreale

Vasario 29 d., Tim Bucko sutikimui, buvo surengta vakarienė. Žmonių atsilankė apie 600 asmenų, "Edenburg" cafe buvo užsikišusi žmonėmis ir daugelis turėjo grįžti į namus, nes buvo skelbta, kad vakarienė prasidės 9 val. vak., o nuvykus paskirtu laiku jau kavinės patalpos buvo perpildytos.

Po vakarienės buvo programa, kuri susidėjo iš muzikalių kavalkų ir monologo; po tam drg. Tim Buck pasakė prakalbą, kurioje pažymėjo, koks yra matomas didelis revoliucionizavimasis darbininkuose. Jis ragino visus ten buvusius komunistus dėti pastangas, kad pasiekti intelektualus, profesionalus, smulkius biznierius ir įtraukti į kovą prieš karą ir fašizmą. Ir tuom prisidėti prie pasukimo žmonijos į naują kultūros, laisvės ir gerovės erą—komunizmą. Drg. E. Rose atsišaukė aukų, kur buvo surinkta $75.00.

M. Krisas

Iš ALDLD 47 kuopos Darbuotės

Po didelės darbymetės—vajaus "Darbininkų Žodžio," sausio mėnesy prasidėjo Kanados darbininkų centralinio laikraščio "Workerio" vajus. ALDLD 47 kuopa užsidėjo sau kvotą sukelti $25.00 "The Workeriui," kuris su pirma diena gegužio yra pasimojęs iš tris sykius į sąvaitę išeidinėti dienraščiu. 47 kuopos narių pasidarbavimu kvota sukelta, per kuopos valdybą yra įteikta $24.60. O kaip girdėti, vidurinio skyriaus yra tiesioginiai rajono komitetui įteikta apie $8.00. Tai reiškia "Workerio" paramai užsidėtą kvotą išpildėm su kaupu.

Bet su ALDLD vajumi gavimui naujų narių, dalykai stovi prastai; jau du mėnesiai praslinko, o dar tik šešius naujus narius tegavome. Atsiminkime, draugai-ės, kad esame pasižadėję gauti nemažiau 35 naujus narius. Taigi, draugai-ės, pašvęskime ir paaukuokime paskutinių mėnesių visą galimą laiką gavimui naujų narių į mūsų apšvietos organizaciją.

M. Krisas

DARYS 10 ŠIAURĖS EKSPEDICIJŲ ŠIAIS METAIS

Maskva, Kovo 4. — Sovietų Sąjunga darysianti dešimtį ekspedicijų į šiaurę šiais metais, sako pranešimas.

Taip gi ateinančią vasarą orlaiviu skridimas į San Francisco būsiąs įvykdytas.

Lietuvių ir Ukrainų Organizacijų Didysis Metinis

Koncertas

MANUMENT NATIONAL TEATRE,

1182 ST. LAURENT BLVD.

SEKMADIENY, KOVO (MARCH) 15 D. 2 VAL. PO PIET

Programa susidės iš muzikos, dainų, šokių, vaizdų. Čia bus proga klausytis gabiausių ukrainų muzikantų, dainininkų ir šokikų. Lietuvių rinktiniai geriausi menininkai ruošiasi parodyti savo gabumus: dainomis, čigonų šokiais, baletu ik kt. Šiame parengime dalyvaus ir profesionalų artistų, šokikų. Programos išpildyme dalyvaus virš šimto asmenų.

Danutė Juraitytė—šokikė

Teatras patogus ne tik publikai, bet ir artistam pasirodyti su savo gabumais.

Įžanga: Suaugusiems 30 centų; vaikams 10 centų.

Patartina tikietus įsigyti iš anksto. Mūsų organizacijų nariai juos platina po 25 centus.

Prasidės punktualiai.

Kviečiame visus.

KOMITETAS

ĮVAIRIOS ŽINIOS

NEGELBSTI ISPANIJOS DARBININKŲ RINKIMINĖ PAMOKA

Bruselis, Belgija, Kovo 2.—Belgijos Darbo Partija atmetė komunistų pasiūlymą sudaryti suvienytą frontą rinkimuose, kurie įvyks birželio 21. Komunistų Partija sako, kad labai apgailėtina, kad Darbo Partija nesimokina iš Ispanijos pereitų rinkimų.

NUSMERKĖ MIRTIN PENKIS KOMUNISTUS VOKIETIJOJ

Berlinas, Vokietija, Kovo 2.—"Žmonių Teismas" nusmerkė penkis komunistus mirtin ir 11 ilgiems metams kalėjiman už 1931 metų įvykius. Tais laikais tie darbininkai buvo teismo išteisinti. Byla kilo iš tų laikų fašistų ir komunistų susikirtimų, per kuriuos buvo užmuštas fašistas restorano savininkas.

SAKO CHINIJOS FAŠISTAI TURI SUTARTĮ SU JAPONIJA

Shanghai, Kovo 3. — Sulyg Japonijos ambasadoriaus išsireiškimų, tai Chang Kai-shekas esąs priėmęs trijų punktų Japonijos pasiūlymą sudaryti antisovietinį ir komunistinį frontą.

FINIJOS GYVENTOJAI PRIEŠ FAŠISTINĘ DIKTATŪRĄ

Helsingfors, Finija, Vasario 26.—Finijos diktatoriai buvo priversti leisti balsavimus, kad gyventojai išsireiškty, ko jie pageidauja, ar diktatūros, ar sugrąžinimo demokratijos. 472,416 pasisakė už sugrąžinimą demokratinės tvarkos, o 148,878 už palaikymą fašistinės diktatūros. Viso balsuotojų yra 770,000.

PRIVERTĖ MIESTO PONUS NEDUOTI FAŠISTAMS MIESTO SALĖS

Oxford, Anglija, Kovo 3.—Per delegacijas ir protesto rezoliucijas šio miesto darbininkai ir progresyviai žmonės privertė miesto ponus panaikinti leidimą Sir Oswald Mosley fašistams laikyti susirinkimą miesto salėj.

APSAUGA NUO ITALIJOS ANGLIJAI KAINUOJO $2,500,000 Į MĖNESĮ

Londonas, Kovo 4.—Anglijai kainuoja po $2,500,000 į mėnesį palaikymas kariškų jėgų Viduržemio jūrose, kad apsisaugoti nuo netikėto Italijos užpuolimo, valdžia pareiškė, kada ji buvo užklausta seimo atstovų.

---

vandenynų lydėjo išnykimas debesų, lietaus, nusekimas upių ir išdžiūvimas visų upelių. Mokslo bei technikos pagelba išvedžiojimas drėginimui laukų, tapo būtinas reikalas daugumoj vietų. Ką galėjo daryti izoliuoti atskiri ūkininkai?

Daugumoj atsitikimų, tie mažažemiai turėdavo perleisti savo sklypus dideliems žemvaldžiams, kurie turėjo užtektinai kapitalo pravedimui vandenio drėgninimui laukų. Buvo tokių atsitikimų, kad valstiečiai organizavo dideles draugijas ir tokiu būdu sujungdavo visas priemones tam bendram dalykui. Bet tuojau po tokių susiorganizavimų, ar kiek vėliau, tos draugijos pajuto stoką finansų, o kuomet jos užsitraukė paskolas nuo stambių kapitalistų, jų dalykai pradėjo regresuoti: dideli procentai dar buvo padidinti, atėjo reikalas būtinai užtraukti dar naujas paskolas iš kreditorių ir t. t. Tos draugijos pateko po ekonomine gale savo kreditorių ir tie galų gale parbloškė jas, įgydami vienu sykiu del savęs šimtus tūkstančių sklipų nuo biednųjų ūkininkų.

Tokiu būdu visa išdirbtoji žemė pateko į rankas keletos stambių kapitalistų. Vidurys kontinento liko viena tyruma, kur vanduo visai išnyko ir net pavieniai kapitalistai neturėjo tiek finansų pravedimui vandenio. Tuo tarpu pilnai demokratiška valdžia buvo priversta susirūpinti tuo dalyku, sulaikymui nepaprastai skubaus augimo proletariato eilių ir padėjimui likučiams mirštančių valstiečių. Tuo laiku net pati valdžia neturėjo tokių priemonių, kuriomis būt galima padaryti tie milžiniškieji kalnai. Kapitalistų sindikatai ketino pasiimti dalyką į savo rankas, bet tam priešinosi visi žmonės suprasdami, kad tokiam atsitikime tie sindikatai pilnai pavergtų sau visą valstybę. Po ilgos kovos ir pašėlusio spirimosi iš proletariato pusės, valdžia buvo priversta įstatymiškai uždėti kapitalistams labai didelius mokesčius nuo jų pajamų. Įgytieji pinigai mokesčių pavidale tarnavo kaipo fondas gigantiškiems darbams—kanalų pravedimui. Tada pranyko paskutinės liekanos smulkiųjų ūkininkų, kadangi valstybė pagal savo interesus duodavo žemę tik stambiesiems kapitalistams ir agrikultūros darbai tapo dar platesni, negu pirmiau. Garsieji kanalai buvo galingos ekonominės evoliucijos išvystymas, taip, kaip solidariška politika vieningumo bazės visos žmonijos.

Perskaitęs tą, aš negalėjau savęs sulaikyti neišsireiškęs Menniui savo nuostabumo, kad žmonių rankomis galėjo būti padaryti tokie gigantiški vandens keliai—kanalai; matomi net nuo mūsų Žemės, per mūsų blogus teleskopus.

—Kas link to, jūs kiek nors apsirinkat,—pastebėjo Menni,—kanalai ištikrųjų yra dideli, bet tačiau jie nėra platūs, po kelias dešimtis kilometrų, o tokio dydžio kanalų negali jūsų astronomai pastebėti. Tas, ką jie mato, yra platūs ruožai girių, apsodintų išilgai kanalus, palaikymui vienodo drėgnumo, kad tuo neleidus vandeniui per greitai išgaruoti. Regimai keletas iš jūsų mokslininkų tik spėliojo tą. Kanalų kasimo epocha, buvo laikas didelio progreso visose darbo šakose ir gili tyla klasių kovoje. Reikalavimas darbui gyvų jėgų buvo milžiniškas ir tuo laiku bedarbė visai pranyko. Bet kada didieji darbai užsibaigė ir paralėlei su jais baigėsi taip pat progresuojanti tuo pačiu laiku kapitalistinė kolonizacija buvusiųjų tyrumų, tuojau ekspliodavo industrinis krizis ir "draugijinė taika" buvo sulaužyta.

Dalykai nuprogresavo prie socialės revoliucijos. Šis įvykis buvo irgi gana užtektinai ramus; svarbiausis ginklas, ką darbininkai panaudojo nuvertimui buržuazijos, buvo generalis streikas. Kruvinus susikirtimus iššaukė tik keliose vietose ir tie susikirtimai buvo beveik išimtinai agrikultūros srytyse. Žingsnis po žingsnio kapitalistams išsprūdo valstybės galia iš jų rankų ir pateko darbininkams.

Po socialės revoliucijos dar apie vieną šimtmetį ekzistavo privaloma visiems darbo diena, pradžioje po šešias valandas, o paskiau darbo valandų skaičius mažėjo lygiagrečiai su technikos besivystimo progresu ir tas buvo smūgis, kuris išnaikino paskutines liekanas senosios sistemos.

Viskas tas sukėlė manyje pavydo jausmą. Aš apie tai papasakojau Nettiui, kada mes baigėm skaityti knygą.

—Aš nežinau,—galvodamas atsakė jaunuolis,—bet man rodosi, kad jūs esat klaidingas. Priešingumai yra labai skirtingi su Žeme, tas yra teisybė; jūsų gamta išduoda mirtį ir smūgius ne tiek skūpiai, kaip mūsų. Tas yra gal del to, kad turingumas žeminės gamtos palyginamai daug didesnis, o saulė duoda jai daugiau savo gyvosios jėgos—spindulių. Jūs pažiūrėkit, kiek milionų metų mūsų planeta yra senesnė, bet josios žmonija pasirodė tik keletas dešimtų tūkstančių metų ankščiau, negu jūsų ir dabar ją viršina pagal savo evoliucijos laipsnį vos tik du-tris šimtmečius. Aš perstatau abu pasauliu kaipo du broliu. Vyresnysis turi ramų ir nusistovėjusį charakterį, jaunesnysis neramų ir liepsnotą. Jaunesnysis brolis blogiau sunaudoja savo jėgas ir daro daugybes klaidų: jo vaikystės amžius buvo nesveikas ir neramus, o dabar perėjimo momente į jaunystės metus pasitaiko tankiai nesveikumai, konvulsijos bei nervų įtempimai. Ištikrųjų gal jis taps artistas didesnis ir tvirtesnio tvarinio, negu jo vyresnysis brolis, ar jis tada negalės geriau ir turtingiau papuošti mūsų Didžiąją Gamtą? Aš nežinau, bet man rodosi, kad taip.

SKYRIUS X

Atvikymas

Valdomas tvirto Menni proto, dirižablis be jokių kliūčių tęsė savo tolimą kelionę prie užbrėžto taško. Man pasisekė užtektinai prisitaikyti prie nešvarumo ekzistacijos ir taip pat nugalėti sunkumus marsiečių kalbos.

Vieną sykį Menni pareiškė mums visiems, kad mes atlikom jau pusę kelionės ir pasiekėm aukščiausį laipsnį greičio, kuris nuo dabar mažės.

Kaip tik pasakytam momente dirižablis greitai lengvai persivertė. Žemės planėta, kuri visą kelionės laiką radosi apačioje, staigiai perėjo į viršų, o Marsas, aiškiai švietęs virš mūsų galvų, atsirado apačioje.

Prabėgo dar keletas šimtų valandų, Marso žvaigždė persiformavo į šviesiai mažą diskelę ir tuojau pasirodė pastebimos dvi nedidelės žvaigždelės, jo palydovai—Deimos ir Fobos, nekaltos mažytės planėtos, neužsitarnavę to baisaus vardo, grekiškai reiškiančio "Išgastis" ir "Bailė." Ramūs marsiečiai pasidarė budrūs ir kas kartas tankiau bėgiojo į Enno observatoriją, tėmyti kaimyninių žemių. Aš taipgi tėmyjau, bet aš blogai supratau tą ką aš mačiau, nežiūrint kantrių Enno aiškinimų. Ištikrųjų ten buvo daug keisto del manęs.

Raudonosios dėmės buvo girios ir pievos, visai tamsios—javų laukai. Miestai atrodė, kaip mėlinos dėmės—tik vanduo ir sniegas turėjo suprantomą spalvą. Linksmas Enno kiek kartų vertė mane spėti tą, ką aš matau per teleskopą, ir mano naiviškos klaidos daug padarė juoko jam ir Netti, aš už tai atmokėjau juokais, pavadindamas jų planetą mokinti pelėda ir sumaišytomis spalvomis.

Dydis to raudonojo skritulio kaskart augo,—tuojau jis jau daug sykių viršino pastebimai mažėjantį Saulės skritulėlį ir atrodė, kaip astranominis planas be parašų. Svorio dydis taip pat pastebimai pradėjo didėti, kas buvo del manęs stebėtinai malonu. Deimos ir Febos iš šviesių taškelių persiformavo į mažus, bet aiškiai matomus skritulėlius.

Prabėgo dar 15-20 valandų ir štai Marsas radosi apačioje mūsų, plikomis akimis mes jį daug geriau matėm, negu kad visuose astranominiuose braižiniuose ir paveiksluose mūsų mokslininkų. Deimos diska slinko per tą apskritą žemlapį, o Fobos nebuvo mums matoma—ji tuo tarpu buvo kitoje pusėje planetos.

Visi džiaugėsi—aš vienas negalėjau nugalėti neramaus, ilgėjančio laukimo jausmo.

Kas kart vis artyn ir artyn... Niekas negalėjo užsiimti kuo nors kitu,—visi žiūrėjo apačion, kur išsivystė kitas pasaulis,—jiems gimininga ir žinomas, man pilnas paslapčių ir spėliojimų. Vien tik Mennio truko su mumis—jis stovėjo prie mašinos: paskutinės kelionės valandos yra labai pavojingos, reikalinga kontraliuoti distanciją ir reguliuoti greitis.

Kodel tad aš, rizikingas Kolumbas šio pasaulio, nejaučiu nei linksmumo, nei išdidumo, nei net to ramumo, kuris turėtų atnešti tvirtą papėdę po ilgos kelionės per tą baisųjį nebanguojantį mirties vandenyną.

Ateitis jau temdo dabartį...

Liko tik dvi valandos. Tuojau mes įvažiuosim į atmosferos rubežius. Širdis kankinančiai pradėjo plakti; aš negalėjau toliau žiūrėti ir nuėjau į savo kajutą.

Netti nusekė mane.

Jis pradėjo su manim pasikalbėjimą,—ne apie dabartį, bet apie praeitį, apie tolimą Žemę ten viršuj.

—Jūs sugrįšit tenais, kuomet išpildysit savo užduotį,—pasakė jis ir jo žodžiai man skambėjo, kaipo mandagus priminimas apie drąsą.

Mes kalbėjomes apie tą užduotį, jos reikalingumą ir sunkumą. Laikas prabėgo taip, kad rodosi ką tik pradėjom pasikalbėjimą.

(Bus daugiau)

KASNAUJO TORONTE

MŪSŲ TARPE

Toronto socialistinės minties darbininkai turėjo pasitarimą ir nutarė steigti socialistų kuopą. Taipgi išrinko tris atstovus veikti sykiu su suvienyto fronto komitetu del prisiruošimo prie Pirmos Gegužės mynėjimo.

Dabar mes laukiame mūsų draugų socialistų pasirodant darbais vieningam veikime tarpe Toronto lietuvių ir kovose už darbininkų klasės reiklus.

—o—

Suvienyto fronto komitetas turėjo platų pasitarimą sykiu dalyvaujant socialistų atstovams ir nutarė **organizuoti Toronto lietuvių chorą,** kuris galėtų užpildyti dalį programos Pirmos Gegužės minėjime. Į tą chorą numatyta pakviesti apie 60 daininkų-kių ir nutarė surasti gerai patyrusį muzikoj chorvedį, kad iš sykio chorą pastačius ant stiprų pamatų dainavime. Taipgi nekurie draugai pareiškė nuomonę, kad toksai bendras lietuvių choras būtų galima ir ant toliau palaikyti, kuris su savo dainomis galėtų įvairinti Toronto lietuvų organizacijų parengimus.

Tolesniam choro palaikymui nebuvo padaryta jokio tarimo, dar norima patirti, kaip mūsų organizacijos ir visi Toronto lietuviai atsineš į šią pakeltą nuomonę, kas link bendro choro palaikymo.

—o—

Šiais metais visos Toronto darbininkų organzacijos—įvairios unijos, kultūrinės draugijos ir politinės partijos ruošiasi minėti Pirmą Gegužės suvienytu frontu. Dieną bus masinė demonstracija, o vakare "Eksibišino Kolizejime" bus masinis mitingas su labai įdomia programa.

Toronto miesto darbininkų Pirmos Gegužės paminėjimo komitetas šaukia konferenciją visų darbininkų chorų chorvedžių ir orkestrų dirigentų, kad sujungti visus chorus ir orkestrus del Pirmos Gegužės minėjimo išpildymo programos.

—o—

Mes Toronto lietuviai Pirmos Gegužės išvakarėse turime šaunų parengimą, balandžio 30 d., ketvirtadienį. Jau paimta lenkų svetainę 62 Claremont Str. Tai bus Toronto lietuvių darbininkų solidarumo vakaras su gražia ir įdomia programa.

—o—

Mūsų draugės buvo suruošę dešrų vakarienę ir jos pelną paskyrė Lietuvos antifašistinių politkalinių šelpimui. Susirnko gana skaitlingas progresyvių lietuvių burys. Visi linksminosi ir šoko. Tik buvo jaučiama permažai vietos del susirinkusiųjų skaičiaus. Draugės paruošė gerą vakarienę, šutintų kopūstų su dešromis. Visai lietuvišku skoniu. Prie to dar buvo ir gėrimų. O jau muzika muzika! tokios dar Toronte ant jokio parengimo nebuvo. Tai buvo keturios skirtingos rūšies armonikos, dvi smuikos ir mandalinos. Kad jau traukė, tai traukė, pasivaduodami. O tie mūsų lietuviški piliečiai, kad šoka polką pasitrepsėdami. Kada pastebėjau vienam šokėjui nemušti koja taip smarkiai, kad grindys nejlūžtų, tai jis man atkirto sekamai: "Polką šokti be sutrypimo, tai kai barščius valgyti be druskos."

—o—

Labai mažai korespondentų terašo į vietinį Toronto žinių skyrių. Juk mūsų organizacijos visos turi išrinkę korespondentus, o apie tų organizacijų veikimą nieko nerašo. Su draugijų korespondentais dar vis tebesitęsia ta pati senoviška miegojimo manija. Dabar eina mūsų draugijų vajai, o nieko nerašo apie naujų narių gavimą. Į Sūnų ir Dukterų Draugiją 1-mą kp. yra gauta virš 30 naujų narių, bet tartum bijo apie tai pasisakyti.

Oi blogai, draugai, kad taip nemokate spauda naudotis organizacijų budavojimui.

—o—

Mes pamatę visas savo klaidas visuomet stengiames pataisyti. Man rodosi, kad su mūsų draugijiniais korespondentais reiktų kai ką daryti. Tankiai korespondentai tiek žino apie draugijos veikimą, kiek girdi vieną sykį į mėnesį susirinkime. Jeigu norėtų kai ką smulkiau patirti apie būtinuosius draugijos reikalus, tai reikėtų klaustis pas sekretorių. Niekas taip draugijos pulso nejaučia, kaip draugijos sekretorius. Kadangi draugijos sekretorius yra vadovaujantis asmuo ir jis labiausia jaučia ir žino draugijos būtinuosius reikalus, tai jis geriausia ir teisingiausia gelėtų parašyti korespondenciją apie einamuosius draugijos reikalus.

Na, sekretoriai, galąskite plunksnas ir imkites darbo. Netik reikalas, bet ir pareiga jumis šaukia.

—o—

Vasario 29 d. užeinu pas draugus Stukus į lietuvių jaunuolių šeimynišką "parę," jaunimas linksminasi, žaidžia, šoka, radio, tas techniškas pabūklas, griežia, geresnės muzikos ir nereikia. Pažvelgus į judrų jaunimą, mąstai: "Visgi mes turim gražų jaunimo būrelį."

Žvalgas

LIETUVIS ADVOKATAS
Tel. PL 9659 Gyv. CR 0463

J. M. Rosenfeldas

Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius. kt.

20 James St. E. Kambar. 26
MONTREAL, QUE.

Iš Darbininkių Susirinkimo

Toronto, Ont.—Vasario 25 dieną 8 v. v., 6 Denison Ave., įvyko Toronto lietuvių darbininkių masinis susirinkimas, kuriame dalyvavo ne mažas skaičius draugių, tai geras ženklas, bet vis dar nepakankamas skaičius darbininkių atsilanko į susirinkimus, ypač savo susirinkimus neturėtų apleisti. Darbininkės dar vis nepakankamai įvertina susirinkimus, todel ir nesistengia juose skaitlingai dalyvauti.

Minėtame susirinkime buvo patiekta gana ilga dienotvarkė, įvairiais klausimais, kurią visos draugės gerai apkalbėjo, išdiskusavo, prieidamos prie tinkamų išvadų.

Iš komitetų raportų paaiškėjo, kad visi komitetai veikia gana gerai, išskiriant Workerio vajaus komitetą, nors ir šis komitetas rado pasiteisinimą del jų neveiklumo. Bene bus geriausiai veikiantis, tai Lietuvos politinių kalinių šelpimo komitetas, kuris su dideliu užsimojimu dirba pasišventusiai. Kiekvieno komiteto raportą atskirai ir smulkiai nemanau, kad yra reikalas rašyti, nes užimtų daug vietos laikraštyje.

Taip-gi nebuvo apleista ir ALDLD vajaus reikalas ir nors minėtame susirinkime dalyvavusios draugės dar nevisos priklauso prie ALDLD, bet pasižadėjo ne tik pačios sekančiame ALDLD susirinkime įstoti, bet taip-gi ir daugiau narių gauti. Ant vietos įstojo drg. Pažėrienė, pareikšdama, kad ir daugiau narių įtrauksianti. Abelnai, visos draugės pasižadėjo, sulyg išgalės, prisidėti prie šio taip svarbaus vajaus, kad tik daugiau narių įtraukti į organizuotų draugų eiles. Kas žin ar tik nesupils mūs draugės išrinktus ALDLD vajininkus, ot būt "šposai"! Pasistengkime, draugės, tą padaryti!

Kalbant apie kitus dalykus, nebuvo pamiršta prisiminti ir apie "Darbininkų Skyrių" "D. Ž.," kuris savo laiku nors kiek gyvavo, bet paskutiniu laiku visai užmigo. Buvo išreikštas draugių didelis papeikimas šio skyriaus vedimo redakciniam komitetui už jo neveiklumą. Ir kad sustiprinti jėgas—padaryti veiklesniu, dar vieną draugę išrinko, t. y. drg. E. Undraitienę, pastebėdamos, kad veiktų geriau.

Kadangi pereitam susirinkime vaikučių komitetas nebuvo išrinktas, buvo atidėtas ant sekančio susirinkimo, kur buvo ir atlikta. Į vaikučių komitetą įeina sekančios draugės: P. Kuklienė, M. Linartienė ir O. Adomėlienė.

Sulyg pereito karto susirinkimo nutarimo, kad po kiekvienam susirinkimui būtų įvesta paskaitos, prolekcijos įvairiais darbininkių klausimais, tai šį kartą buvo laikoma paskaita apie valgių gaminimą, šiuo klausimu kalbėjo dr. Bimbienė.

Kiek man atrodo, tai atskiri darbininkių susirinkimai neša didelę naudą darbininkėms, nes jos savo susirinkimuose gali laisvai reikšti savo mintis, nieko nesivaržydamos ir tuo pačiu laiku lavinasi. Kuomet lanko bendrus susirinkimus su vyrais, jos, jausdamos silpnesnėmis, nedrįsta vienokiu ar kitokiu dalyku išsireikšti. Todel kaip tik turėtų draugės kuoskaitlingiausiai lankytis savo susirinkimuose, žinoma, neužmirštant ir bendrų susirinkimų.

Pašešupietė

DEBATAI

Suvienyto fronto komitetas ruošia debatus. Debatuos A. Frenzelis ir V. Raila, temoje: "Ar yra skirtumas tarpe fašistinės ir proletarinės diktatūros." Debatai įvyks kovo 22 d., sekmadienį, 2 val p. p. 6 Denison Ave.

Kadangi A. Frenzelis yra priešingas Sovietų Sąjungos esančiai diktatūrai ir ją palygina prie Vokietijos hitlerinės diktatūros, tai ir yra rengiami debatai šio klausimo platesniam išsiaiškinimui.

Be to, bus debatuojami ir kiti svarbūs klausimai, kurie skiria socialistinio ir komunistinio įsitikinimo darbininkus.

Užkviečiame visus Toronto ir apylinkės lietuvius darbininkus atsilankyti. Tai pirmą sykį Toronte yra rengiami debatai.

Suvienyto Fronto Komitetas

PRANEŠIMAS

Toronto lietuvių bedarbių susirinkimas įvyks 17 dieną kovo, antradieny, 8 valandą vakare, 6 Denison. Visi bedarbiai ir laikinai dirbanti malonėkite dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui.

Valdyba

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Steet West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris

Ofiso tel: Elgin 9530 Rezidencijos: Howard 5880

JOHN GRUDEFF, B. A.
ADVOKATAS
501 Federal Building, 85 Richmond Str. W., Toronto, Ont.

Ką Mes Svarstėm ir Ką Mes Nutarėm

Kapuskasing, Ont.—Šių metų vasario mėn. 25 dieną ALDLD kuopos susirinkime, dalyvaujant vidutiniam skaičiui narių, pasitarus bėgamais reikalais prieita prie dienotvarkės punkto, kaip pravesti mūsų kuopoj ALDLD vajų, kad būtų pasekmingu. Nutarėme surengti nors vieną sykį prakalbas ir užkviesti kalbėtoją iš didesnių kolonijų, kad tinkamai nušvietus šios draugijos milžiniškus darbus, kuriuos ji atliko, ir reikalingumą kiekvienam lietuviui būti jos nariu. Taipgi, visiems esantiems nariams sutikus, užsidėjome pareigą, kad kiekvienas senas narys gautųme po vieną naują narį ir tokiu būdu kuopos narių skaičių padvigubinti. Tik reikia, kad draugai tarimą dabar įvykdytų.

Taipgi numatėme būtiną reikalą pasiųsti protesto rezoliuciją Lietuvos prezidentui Antanui Smetonai, kurią žemiau paduodu.

Protesto Rezoliucija

Mes šiaurės Kanados lietuviai viešame ALDLD susirinkime vienbalsiai protestuojame prieš dabartinę valdžios vedamą politiką Lietuvoj.

Matydami sunkią padėtį bei terorizavimą Lietuvos liaudies, griežtai reikalaujame: 1) Pilnos laisvės organizacijoms veikti Lietuvoj ir demokratinių teisių Lietuvos liaudžiai. 2) Neatideliojant sušaukti seimą, kuris turi būti renkamas slaptu visuotinu balsavimu. 3) Tuojaus paliuosuoti priešfašistinius Lietuvos kalinius. 4) Sulaikyti terorizavimą Lietuvos valstiečių. 5) Tuojautinės pašalpos, tinkamos gyvenimui Lietuvos bedarbiams, ir 6) Leisti laisvai rengti įvairius pasilinksminimus Lietuvos jaunimui.

Virš paminėtus reikalavimus reikalinga prevesti gyveniman del visos mūsų tautos gerovės. Nevykdant šių reikalavimų, mes pasiryžę padėti Lietuvos žmonėms jų įgyvendinimui.

Šią rezoliuciją nutarėme siųsti Lietuvos prezidentui ir patalpinti Kanados lietuvių spaudoj.

K. Miškūnas, pirmininkas

J. Grigaliūnas, sekretorius

Kapuskasing, Ont.

J. Grigaliūnas

A. Morkis

AMERIKOJE

Įspudžiai Iš Maršruto Po Suvienytas Valstijas

(Tąsa)

Lietuvos Sūnų Draugijos svetainėj sausio 5 dieną susirinkime dalyvavo apie šimtas. Linotipo nupirkimui paramos gauta $24.17 aukų ir 5 prenumeratos sumoje $10.75. Draugai pasižadėjo dėti pastangas, kad dar daugiau paremti mūsų spaudą.

Mieste gyventojų 170,000. Lietuvių apie 3,000.

Sausio 6 dieną ryte išsirengiau į garsiausį didmiestį—Chicagą. Kelionė buvo virš 200 mylių. Pasiekiau apie 6 valandą vakare. Gatvėkariu pasiekiau pietinę dalį—Roseland, kur apsistojau pas draugus Urmonus. Aštuntą valandą vakare įvyko prakalbos. Svetainė pilnutėlė. Kalba Abekienė, nesenai grįžusi iš Sovietų Sąjungos, apie darbininkų ir kudikių padėtį. Prirodo, kad tenai padėtis nuo kapitalistinių valstijų skiriasi, kaip diena nuo nakties. Po mano kalbos buvo renkamos aukos "Darbininkų Žodžiui." Surinkta $29.90, gauta 10 skaitytojų sumoje $19.00.

Sekančią dieną su drauge Urmoniene ir Pažarskiu atlankėme kelioliką stubų. Vakare su draugu Maziliausku nuvykome į LDS 72 kuopos mėnesinį susirinkimą. Padarius atsišaukimą, gauta aukų $3.15.

Aštuntą dieną sausio jau centre—Bridgeporte. Tą vakarą su draugu Mileriu nuvykome į LDS 53 kuopos mėnesinį susirinkimą. Draugai leidžia man kalbėti Kanados lietuvių laikraščio reikalu. Paramos gauta apie $15.00 ir pora skaitytojų. Tai puiki auka iš tokio susirinkimo.

Su drauge Deikiene imame Bridgeporto biznierius ir profesionalus. Gauname neblogas pasekmes. Tai draugei priklauso didelė padėka nuo "Darbininkų Žodžio." Draugė vartojo savo mašiną ir leido centus del Kanados lietuvių švietėjo. Reikia pridurti, kad ta draugė turi tam tikrą energiją ir gabumų tokiuose vajuose.

Su draugu Andriuliu 9 dieną sausio pasiekiam Cicero, Ill. Ta vieta yra Chicagos dalis, tik turi savo atskirą valdybą. Susirinkimas nedidžiausias. Andriulis kalbėjo suvienyto fronto klausimu, o man liko užbaigti susirinkimą su "Darbininkų Žodžio" klausimu. Tame per ALD LD 92 kuopos pastangas sušauktame susirinkime parinkta aukų. Sekančią dieną su drauge Dockiene žygiuojame nuo vieno darbininko namo prie kito, renkame paramą, užrašome "Darbininkų Žodį." Ciceroj bendrai aukų gauta $17.00 ir pora prenumeratų.

Dešimto vėl Bridgeporte, Lietuvių Auditorijoj, surengtose prakalbose per Suvienyto Fronto Prieš Karą ir Fažizmą komitetą ir ALDLD 18 kuopa. Susirinkimas šauktas del "Darbininkų Žodžio." Tame susirinkime taipgi buvo išduotas raportas iš atsibuvusio kongreso. Clevelande. Draugas Jonikas nuosekliai išdėstė, kad kongresas daug stipresnis buvo, negu metai tam atgal; daugiau atstovauta masių, kurios nusistatę prieš karą ir fašizmą. Paskiau man nurodžius, koks svarbus reikalas "Darbininkų Žodžiui" įsigyti linotipą, aukų gauta virš $20.00 ir keli skaitytojai. Bendrai Bridgeporte sukelta aukų $75.06 ir gauta 8 nauji skaitytojai, sumoje $17.50.

Sausio 11 dieną važiuojame drauge su Abeku į Gerry, Ind. Prakalbas surengė mūsų simpatikai, kelios ypatos. Radom nemažai susirinkusių žmonių, laukiančių mūsų. Pribuvus tuoj pradėjo susirinkimą. Prisiėjo man kalbėti pirmutiniam. Parinkta auku, kurių gauta $5.60, ir pora skaitytojų, kas viso iš Gerry sudarė $9.35. Draugas Abekas kalbėjo apie Lietuvos valstiečių ir darbininkų skurdų gyvenimą po fašistine letena. "Didžiumoj valstiečiai neturi nei sviesto nei sūrių ant savo stalo, viską išveža parduoti, kad tik galėtų mokesčius užsimokėti," jis pareiškė, "o fašistiniai valdininkėliai gyvena pertekliuje iš liaudies išsunkto cento." Gerry Ind. draugai turėtų turėti kokią darbininkišką draugiją, apie kurią galėtų spiestis lietuviai darbininkai, nes šiose dienose stovėti nuošaliai nuo darbininkiškų organizacijų yra neleistina; karo ir fašizmo pavojus gręsia ne tik likusiom valstybėm Europoj, bet ir Suvienytose Valstijose ir Kanadoj, kur jau yra daug fašistinių požymių. Vokietijoj, prieš fašizmo įsigalėjimą, jei darbininkui reikdavo paaukoti kokią markę, tai atrodė sunku, bet kada fašizmas įsigalėjo ir pajautė jo režimą, tai tie patys darbininkai sako, kad dabar aukočiau šimtą markių, bet jau vėlu.

(Bus daugiau)

M. Guoba

Lietuvon

(Tąsa)

Turbut Lietuvos radio juokingesnės tragedijos niekad neprisėjo skelbti, kaip kad tą vakarą po J. Lapėno arešto. Supraskite, metai laiko, kaip norėjo areštuoti, ale vis leido vogti. Taip, tas tiesa, žinojo, kad vagia, bet tas vogimas buvo visiems tūzams naudingas, o prisėjo laikas, kad liaudis pradėjo reikalauti ne vieną vagį nubausti, bet gręsė visiems pavojus, tuomet areštas J. Lapėnui buvo neišvengiamas, kaipo laikinas sustabdymas liaudies revoliucinės bangos kilimo.

Taipgi pirmiau rašiau, kad cukriniai runkeliai įstūmė ūkininkus į skurdą, o fabrikantam sutvėrė milijonus. Kiaulė dar kiauliškiau padarė. Ji galutinai pakirto Lietuvos ūkio pamatus. Iš jos daugiausiai ūkininkai ver tėsi paskutiniais metais. Dauguma Lietuvos ūkininkų negali nuo jos išbėgti. Bet ūkininkas užsiimdamas su kiaule gauna begėdiškai kiauliškas kainas, kurias parsivežęs į namus negali atsiginti nė policininko, nė anstolio. Suvažiavę tautiški ponai pardavinėja nelaimingo valstiečio turtą, koliojasi visokiais žodžiais, vadina Lietuvos valstietį "kiaule," kam jis neužsimoka valstybinių ir tautinių skolų.

Tai tikrai Lietuviška poniškai kiauliška tragedija, kuri sugriovė Lietuvos žemės ūkio pamatus. Ūkininkai užsitraukė šimtus milijonų litų skolų. Bankai išpardavė ant varžytinių valstiečių turto už milijonus litų ir kiekviename valsčiuje šimtam gręsia pardavimai iš varžytinių. O kuomet eina valstiečių reikalavimas ir kova atimti iš lietuviškų Lapėnų tą kiaulę, kurią valstietis užaugino, gauti už jas kainas ne "kiauliškas," bet tokias, kokias dar galima gauti iš užsienio, tuomet Lietuvos fašistai apšaukė valstiečius tautos išdavikais, šaudo į ramiai demonstruojančią minią, šimtais gaudo ir kemša ilgiems metams į kalėjimus.

Javų Kainos ir Pasekmė Vokietijos Ekonominės Blokados

Kuomet parvažiavau Lietuvon, liepos mėnesyje, tuomet rinkoje valstiečiams už žemės ūkio produktus buvo mokama sekamos kainos: centneriui rugių 3 litai; kviečių centneriui 4 litai; miežių, avižų centneriui 3 litai; bulvių centneriui 1 litas; žąsis 1½ lito; nebloga karvė 60—100 litų ir t. t.

Aiškus dalykas, kad už tokias kainas valstiečiai parduodami žemės ūkio produktus, ne tiktai negali įsigyti reikalingiausių sau gyvenimui reikmenų, kaip tai rūbų, apavo, geležies, druskos, cukraus, pataisyti trobas ir kitką, turi mizernai gyventi, bet sunku išmokėti valstybinius ir savivaldybinius mokesnius, kurie prie Smetonos viešpatavimo yra žymiai padidėję.

Suprantama, kad obalsiu pakelti žemės ūkio produktų kainas ir įvyko tas didžiulis Lietuvos ūkininkų streikas, kuris nenurimo, nėra šiandien galutinai likviduotas, bet plėčiasi po visą Lietuvą. Trumpai tariant, praeitas Suvalkijos ūkininkų streikas nebuvo streikas sumušimui išnaudotojų, bet prisiruošimas prie streiko, valstiečių jėgų išmėginimas, o yra žingsniai gana geri daromi priėjimui prie tikrojo streiko, kas ateityje Lietuvos valstiečiams darbininkams neišvengiama.

Bet grįžkime prie temos, apkalbėkime tas kainas ir jų pakėlimą. Tūli sako, kad Lietuva yra kaipo ūkio šalis ir jos ekonominę padėti nustato užsienio valstybių ekonominė būklė. Tas tiesa, dalinai galima sutikti, bet ne ant visų dalykų. Javai, suprantoma, puolė delto, kad ant Lietuvos javų užsienyje buvo uždėti labai augšti muitai. Ypatingai Vokietija, buvęs didžiausias pirklys Lietuvos javų, uždėjo muitus Lietuvos javams tokius augštus, netoli gius muitus javų kainai Vokietijoje. Tas labai atsiliepė ant Lietuvos žemės ūkio. Tūkstančiai Lietuvos valstiečių, pesmėj Vokietijos ekonominės blokados, neteko ūkių, tūkstančiai Lietuvos ūkininkų geriausių gyvulių, naujausių žemės ūkio mašinų ir kito turto parduota varžytinių už negalėjimą išmokėti mokesnių valstybei ir bankoms.

Galime nuspręsti, kaip skaudžiai nukentėjo valstiečiai iš ūkio kainų. Jeigu 1926 metais ūkio kaina buvo 20,000 litų, tai tą sumą lengvai buvo galima gauti, bet dabar labai sunku gauti 7,000 litų. Tai ne varžytinių kaina, bet tiesioginė pirkimo kaina, iš varžytinių parduodama daug pigiau.

Už ekonominės blokados nudėjimą iš Vokietijos pusės ant Lietuvos, mūsų tautininkai mėgina visą kaltę suversti ant Hitlerio. Hitlerį pateisinti negalima. Visas pasaulis žino Hitlerio grobuoniškus troškimus. Bet tai Hitlerio grobuoniškai idėjai daug pagelbėjo Smetonos ir jo klikos politika, kuri siekė sutriuškinti Klaipėdos krašto autonomines teises. Mėginimai įvesti Klaipėdos krašte Smetoninę diktatūrą, sukėlė Klaipėdos krašto gyventojus prieš Lietuvą ir davė progą Hitleriui sukelti aliarmą hitlerininkų liogeryje, kurie pradėjo daryti atvirus grąsinimus prieš Lietuvą.

(Bus daugiau)

Atsišaukimas

Mes Ottawos lietuviai, perskaitę "Darbininkų Žodyje" atsišaukimą iš Winnipego apie P. Kazlausko nelaimę, taip pat kad jam rinkti aukų, mes pasitarę tarp savęs padirbom atkom rinkti blanką ir surinkom Ottawoj $3.30. Tuo laiku aš buvau Sudbury ir keturi draugai Sudbury aukavo po 25 centus.

Money Order ant $4.30 persiunčiau vardu J. Rimkevičiaus į St. Boniface, Man. Bet už kelių dienų gaunu atgal pinigus, nes aukos buvo atšauktos del P. Kazlausko. Aš tada pasiūliau Ottawos lietuviams aukoti tuos pinigus del CLDL, nes dabar turim Ottawoj vajų del gavimo naujų narių ir sukelimo pinigų del CLDL.

Pasiūlymas priimtas ir perrašiau visų pavardes ant CLDL blankos. Draugų sudburiečių antrašų nežinau, tai ir su jų aukotais pinigais taip pat padariau turėdamas mintyj, kad nebus priešingi, nes jų aukos bus sunaudotos naudingam tikslui darbininkų judėjime.

Visiem aukotojam tariu dėku. Taip pat dėku ir sudburiečiams, kurie aukavo tiesiai ant CLDL blankos.

Degutis
Ottawa, Ont.

Švino Kulka Padarė Meilės Perskiras

Winnipeg, Man.—Vasario 24. Frenk Bilinski, 48 m. amžiaus nusišovė ir sykiu nušovė savo meilužę, 22 m. amžiaus merginą, už tai, kad ji sueidavo su vienu C. P. R. stoties patarnautoju. F. Bilinsky paliko žmoną su 16 metų dukrele.

Kovo 1, iš kaž kur atvažiavo į Winnipegą vyras su motere ir mažu vaikučiu. Apsistojo jie viename kambaryje ant Donald gatvės. Apie 10 val vakare pora kaž kur pražuvo, palikdami kambaryje dviejų mėnesių mergaitę.

Dabar policija ieško mergaitės tėvų. Kaip girdėt, tai tie jaunieji nebuvo tikri mergaitės tėvai, nes daktaras pripažino, kad mergaitė maitinama krūtimis, o buvusioji moteris esanti perjauna maitinti mergaitę savo pienu.

Spėjama, kad mergaitė yra pavogta. **J. O. Erlickis**

(THE WORKERS' W
The Lithuanian Workers' V
Published by the "Darbininkų
Ave., Box 31, Toronto, Ont.,
Publishing Association, 184 S

ANGLIJ

GEORINGAS SU LENKIJOS PO

Paskutiniu laiku pasirodė spaudoj žinių, kad Hitleris sušvelnino kalbos toną link Lietuvos, o Smetona link Vokietijos.

Jei ton pusėn politikai pasuks, tai bus pilnas valdemarininkų laimėjimas Lietuvoj ir Hitlerio laimėjimas fronto prieš Sovietų Sąjungą.

Jei nevyks geruoju patraukti Lietuvą savo pusėn, tai atiduoti Lietuvą Lenkijos imperializmui. Štai ką rašo Toronto "Daily Star" garsus europinis korespondentas Pierre Van Paassen: **"Goeringas ir generalė vyriausybė persitikrinusi, kad turi sumušti Franciją, Angliją, Belgiją, Čekoslavakiją, Rumuniją ir Sovietų Sąjungą, kuomet išmušė valanda užkariavimui žemių vokiškam plūgui į rytus. Lenkijos laimėjimui už pagelbininkę, Goeringas pažadėjo Lenkijos valdonų globai pavesti visą Lietuvą ir dalį nevokiškos Čekoslavakijos. Naujam Europos padalinimui, planai yra išdirbti iki mažiausių smulkmenų."**

Vienyjasi Jėgos Gegužio Pirmos Apvaikščiojimui

Toronto, Ont. — Darbininkų solidarumo diena įgyja pilną savo prasmę. Toronto rajono CCF komitetas imasi iniciatyvos sumobilizavimui visokių pažvalgų darbininkiškų organizacijų apvaikščiojimui pirmos gegužės. Šaukia konferenciją Labor Temple salėj, kovo 20, penktadienio vakare. Kviečia prisiųsti po du atstovu nuo kiekvienos organizacijos. Užkviestą dalyvauti Trades and Labor Council ir Komunistų Partija, taipgi visos unijos.

Jei pereitais metais buvo dvi demonstracijos, tai šiais metais jau suliejama į vieną.

Sudaroma Vieningas Veikimas ir Vakaruose

Edmonton, Alta, Kovo 11.—Canadian Labor Party, CCF ir Komunistų Partija susitarė bendrai veikti prieš aukštus taksus, reikalaujant atmesti bado biudžetą su aukštais taksais, kuriam komanduoja finansinio kapitalo patarėjas Magor.

Susitarę partijos laiko masinius mitingus Edmontone, reikalauja išvyti Magor ir sudaryti biudžetą, kuriuo būtų aprūpinami biednuomenės reikalai.

Suvienyto Fronto Kandidatas Išrinktas į Mokyklų Tarybą

Calgary, Alta, Kovo 11.—Wayne, mainierių miestely nebeatsilaikė mainų baronų pastatytas kandidatas prieš J. Macdonaldą nuo suvienyto fronto kandidatą į mokyklų tarybą. Macdonaldas buvo pastatytas nuo Social Credit organizacijos ir Komunistų, o Cook, manageris Jewel mainų, nuo baronų. Pirmasis gavo 57 balsus, antrasis 39.

Komunistų Partija sulošė svarbią rolę sudaryme bendro fronto.